

รหัสโครงการ 58-02-04

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำขอ
งบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
Factors Affecting Collaboration of Network to Government
Budget Request Preparation of Suranaree University
of Technology.

นายศราวุธ ป้อมสินทรัพย์ และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ธันวาคม 2559

รหัสโครงการ 58-02-04

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำขอ
งบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
Factors Affecting Collaboration of Network to
Government Budget Request Preparation of Suranaree
University of Technology.

ที่ปรึกษาโครงการ

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน (รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย แสงอาทิตย์)

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

นายศราวุธ ป้อมสินทรัพย์

ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ร่วมวิจัย

นางภารดี ศิริพลไพบุลย์

นักวิจัย

นางสาวชนิภา วสันต์ศิริกุล

นักวิจัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ธันวาคม 2559

คำนำ

จากปรากฏการณ์ด้านงบประมาณแผ่นดินที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับจัดสรร นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 (ปีเริ่มต้น) จนถึงปัจจุบัน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559) พบว่า มีช่วงของการเปลี่ยนแปลงอัตราการเพิ่มของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรที่น่าสนใจแบ่งออกได้เป็นสองช่วง ได้แก่ ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2554 แนวโน้มการได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินมีอัตราการเพิ่มในระดับปกติ ทรงตัว และไม่สูงมากนัก ช่วงที่สอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 งบประมาณแผ่นดินที่มหาวิทยาลัยได้รับมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราเพิ่มขึ้นมากอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกลไกหลักสำคัญของกระบวนการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยที่มีเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากเช่นกัน ดังนั้น จึงเกิดคำถามการวิจัยว่า มีปัจจัยสำคัญใดที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายดังกล่าว และหากจะให้ปัจจัยดังกล่าวเกิดการพัฒนา และคงอยู่ได้อย่างยั่งยืนจะต้องดำเนินการในเรื่องใด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเหตุผลสำคัญในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่นอกเหนือจากการนำมา กำหนดกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาเครือข่ายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนแล้ว ยังสามารถนำไป ประยุกต์ใช้สำหรับการพัฒนาเครือข่ายในรูปแบบอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อไป

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบัน ผู้บริหาร บุคลากรของหน่วยงานที่อยู่ในเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในเครือข่ายต่าง ๆ มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และในกรณีของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า **ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน** มีผลต่อความร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก และผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์เพื่อเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านที่เหลือไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของปัจจัยดังกล่าว พบว่า **การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน** มีผลต่อความร่วมมือ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 อยู่ในระดับมาก และผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์เพื่อเข้าสู่สมการ สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่ได้จากงานวิจัย

2. แนวทางในการพัฒนากระบวนการของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นนั้น เมื่อทำการศึกษาในเชิงลึกเพิ่มขึ้นพบว่า มีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่งกับผลงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ้างถึงใน อนุชิต อนุสวัสดิกุล, 2558) ในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลง (The Change

Process) โดยเฉพาะด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านบุคคล (Individual) ได้แก่ การเริ่มที่การตระหนัก ไปสู่การเรียนรู้ การทดลอง/ปฏิบัติ การประเมินผล การยอมรับ และปลายทางรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง ตามลำดับ จึงสามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายดังกล่าว ได้แก่ ในระดับผู้บริหารหน่วยงานของเครือข่ายฯ จะต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างให้เกิดความตระหนัก การมีโอกาสดำเนินเข้าไปสัมผัสกับสถานการณ์จริงและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำคำขอและพิจารณางบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้ไปสู่การรับรู้ เรียนรู้และนำมาทดลองปฏิบัติในหน่วยงาน เพื่อให้ทราบผลและมีโอกาสนำไปสู่การยอมรับได้มากยิ่งขึ้นต่อไป สำหรับในส่วนของบุคลากรผู้ปฏิบัติ หน่วยงานรับผิดชอบหลักในด้านนี้ หรือส่วนแผนงาน ทำการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ให้ทุกคนเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำคำขอของงบประมาณ และหาแนวทางในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย และให้ทุกฝ่ายต่างเห็นว่าได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งจะต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานสนับสนุนในบางสถานการณ์ เพื่อช่วยลดข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานระหว่างกัน เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และเกิดความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 ในระดับผู้บริหารหรือการเข้าสู่ตำแหน่ง มหาวิทยาลัยควรบรรจุเนื้อหาและการฝึกอบรมหลักสูตรในเรื่องของการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินที่ลงในเชิงลึกไว้ในหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง อันจะนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างโอกาสให้ผู้บริหารเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกระบวนการและวิธีการทำงานของภายนอกในทุกขั้นตอน

3.2 ในระดับบุคลากรผู้ปฏิบัติ ฝ่ายวางแผน และส่วนแผนงานจะต้องประสานร่วมมือกับหัวหน้าหน่วยงานในการให้ข้อมูลข่าวสาร สร้างความเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยส่งเสริมความเข้าใจระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

4.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทราบกระบวนการที่ชัดเจนในส่วนของผู้บริหารระดับสูง แต่ในกรณีผู้ปฏิบัติยังไม่มีการศึกษาเชิงลึก จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

4.2 กระบวนการเปลี่ยนแปลงในส่วนขององค์กร (Organizational) นั้นยังไม่ได้มีการศึกษาในครั้งนี้ แต่เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพื่อเป็นต้นแบบขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น จึงควรนำมาศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไป

4.3 การวิเคราะห์ผลยังไม่มีมีการแยกศึกษาวิเคราะห์ระหว่างกลุ่มตำแหน่งผู้บริหารและกลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงอาจนำมาประกอบการออกแบบวิจัยต่อไป

Abstract

This research aimed to study 1) factors affecting collaboration of network to Government Budget Request Preparation of Suranaree University of Technology (SUT), and 2) to study trends to develop and increase efficiency of networking process of SUT Government Budget Request Preparation.

The research was both quantitative and qualitative. Research population and sample group consisted of the university executives and staffs working on university budget request preparation. Research data were analyzed by Descriptive Statistics in terms of percentage, mean, and standard deviation, and also by Inferential Statistics in terms of Multiple Regression Analysis, and Content Analysis.

The research results were summarized as follow:

1. The study of factors affecting collaboration of network to Government Budget Request Preparation of Suranaree University of Technology revealed that there were five scopes of factor affecting occurrence of networking collaboration i. e. participation, common goals, communication, relationship, and knowledge sharing. For the case of SUT Government Budget Request Network, it was found that **the aspect of relationship** affected the collaboration with the mean at 3.99 which was at the much level. Result of the Stepwise Multiple Regression Analysis in selection of predictors for equator could predict the collaboration, statistically significant at the 0.05 level. While the other aspects could not predict the collaboration to government budget request preparation of the university at the above stated level. When each item of the stated factor was considered, it revealed that **building up good relationship and clear understanding among the network members for acceptance of each other working process for maximum benefits of work** affected the collaboration with the mean at 4.02 which was at the high level. Result of the Stepwise Multiple Regression Analysis in selection of predictors for equator could predict the collaboration, statistically significant at the 0.05 level. The result corresponded to research data collected from the interviews of high-rank executives of university units.

2. Regarding the study for trends to develop and increase efficiency of networking process of SUT Government Budget Request Preparation, when the deeper study was conducted, it was found that studied results were consistent to the academic work conducted by the Office of the Public Sector Development Commission - OPDC (cited by Anuchit Hunswasdikul, 2015) on the Change Process, especially in the aspect of individual change process which begins at awareness, learning, trial/ practice, evaluation, acceptance, and expected reward or return, respectively. After that, the developing trends for the stated network could be specified. That is to say, in the level of unit executives, the trend should start at building up the awareness, chance to participate in real situations, contact with outsiders related to budget request preparation and budget allocation for their real perception, learning and practicing in their units in order to learn the results and accept further steps. As for the group of budget implementing staffs, the core responsible unit or the Division of Planning should make effective communication for common understanding to make them aware and give priority to preparation of budget request, find appropriate analysis and problem solution with certain aims, and make all related groups receive mutual benefits. Moreover, in some situations, common understanding between a host and supporting units needs to be built up in order to reduce work-restriction in the process, have better understanding, good relationship, and have more collaboration.

3. There were two suggestions received from the research:

3.1 In the level of university executives or in filling persons into executive posts, training courses with deep content on preparation of government budget request should be provided by the university to lead the executives accept and understand of related process. Building chance for them to touch real working process and method of outside organizations in all steps should also be provided.

3.2 In the level of budget implementing staffs, Department of Planning and Division of Planning need to coordinate with university units' heads to provide information, build up clear understanding on different situations and promote clear understanding among cores and supporting units.

4. There are three suggestions for further research as follow:

4.1 This study made clear process of the high-rank executives. However, there is no depth study of staffs' operation. Therefore it should conducted on the further research.

4.2 There is no an internal process changing on this study which the topic is interesting to be a prototype or good study case for other units in the network. Therefore it should conducted on the further research.

4.3 This study, the analysis between the executive group and general staffs was not obviously separate. Therefore, this it will be conducted on the further research.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยสถาบันฉบับนี้สามารถดำเนินการมาได้และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และคณะกรรมการวิจัยสถาบัน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนเงินอุดหนุนวิจัยสถาบัน

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน (รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย แสงอาทิตย์) ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ผู้บริหาร บุคลากรของหน่วยงานที่อยู่ในเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างดียิ่ง บุคลากรส่วนแผนงานทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้งานวิจัยดำเนินผ่านไปได้ด้วยดี และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องท่านอื่นที่ไม่ได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้

สุดท้ายต้องขอขอบคุณศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ ที่กรุณาพิจารณาให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในงานวิจัยฉบับนี้ และทีมงานนักวิจัยทุกท่านที่ร่วมมือกันทำให้วิจัยสถาบันฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นายศราวุธ ป้อมสินทรัพย์
หัวหน้าโครงการวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การศึกษาเครือข่าย.....	7
2.2 การศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือ.....	12
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	19
3.2 การรวบรวมข้อมูล.....	20
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
4 ผลการวิจัย.....	26
4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	26
4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหากระบวนการสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี.....	37
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	44
5.2 อภิปรายผล.....	46
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	51
5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	51
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป.....	52
รายการอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	57
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	64
ภาคผนวก ค ผลค่าความตรง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	66
ประวัติผู้วิจัย.....	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของ เครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....
4.1	จำนวน และร้อยละ ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับ การศึกษา ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัด.....
4.2	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมาย ร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้.....
4.3	จำนวน และร้อยละของความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีของกลุ่มตัวอย่าง.....
4.4	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายใน การจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....
4.5	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis).....
4.6	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จำแนกตามรายชื่อ.....
4.7	แนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้ มีประสิทธิภาพ.....

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เงินอุดหนุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2559 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับจัดสรร.....	1
2	งบลงทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2559 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับจัดสรร.....	2

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

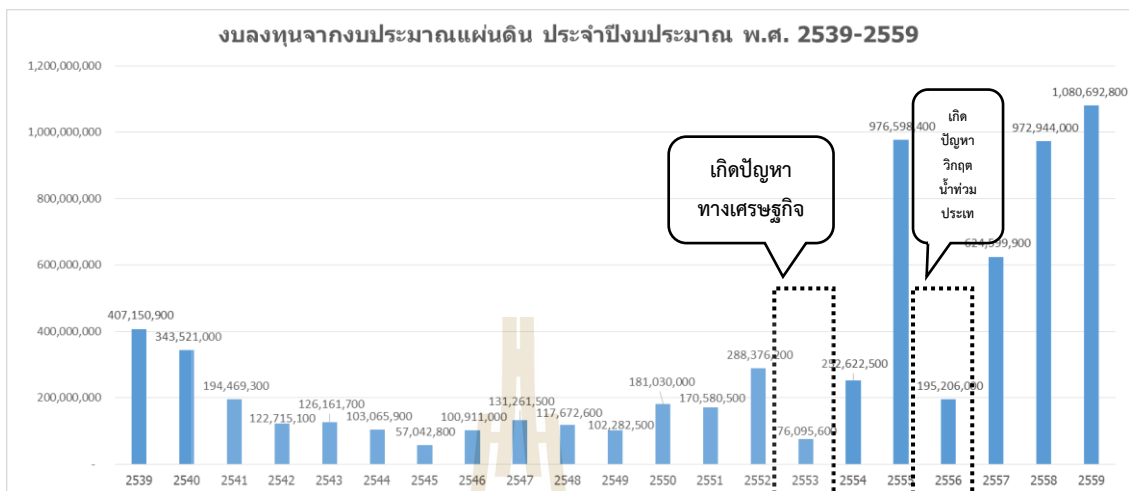
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลแห่งแรกของประเทศไทย มีรูปแบบบริหารจัดการแบบ “รวมบริการ ประสานภารกิจ” โดยระบบดังกล่าวนี้ ถือได้ว่าเป็น นวัตกรรมการบริหารจัดการที่ริเริ่มโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อการจัดการทรัพยากร การให้การสนับสนุน และการขับเคลื่อนในทุกภารกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งกลไกระบบจะมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันระหว่างหน่วยงานกลางที่รวบรวมทรัพยากรและการให้บริการเฉพาะด้านกับหน่วยงาน ผู้รับบริการเพื่อการดำเนินการในภารกิจของตนเอง ซึ่งในกรณีของกระบวนการจัดทำค่าของ บประมาณแผ่นดินก็ต้องอยู่ภายใต้กระบวนการของระบบ “รวมบริการ ประสานภารกิจ” นี้ เช่นกัน เช่น ในกรณีการจัดทำค่าของงบประมาณด้านครุภัณฑ์การศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันระหว่างศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับสำนักวิชา สาขาวิชา และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับกระบวนการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของฝ่าย วางแผน ส่วนแผนงาน เป็นต้น ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ของหน่วยงานในกระบวนการจัดทำค่าของ งบประมาณแผ่นดินดังกล่าวจะถือได้ว่าเป็นความสัมพันธ์และความร่วมมือแบบ “เครือข่ายในการ ดำเนินงาน” ซึ่งผลสำเร็จของความสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือในกระบวนการจัดทำค่าของ งบประมาณแผ่นดิน ในช่วงที่ผ่านมานับตั้งแต่เริ่มต้นก่อตั้งมหาวิทยาลัย มีภาพเชิงประจักษ์ที่น่าสนใจ ดังปรากฏในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 เงินอุดหนุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2559
ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับจัดสรร

* หมายถึง รวมโครงการเงินกู้ DPL และโครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และ 2558

ภาพที่ 2 งบลงทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2559
ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับจัดสรร

* หมายเหตุ รวมโครงการเงินกู้ DPL และโครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และ 2558

จากภาพที่ 1 งบประมาณแผ่นดินที่มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรนับตั้งแต่ปีเริ่มก่อตั้ง พ.ศ. 2539 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539-2554 แนวโน้มการได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นไปอย่างปกติ และไม่มีทิศทางการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยกระบวนการเชื่อมโยงในเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยยังเป็นไปในลักษณะเดิมที่เคยดำเนินการมา และหลังจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา จะเห็นได้ว่า งบประมาณแผ่นดินที่มหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ยกเว้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยปัญหาวิกฤตน้ำท่วมประเทศ โดยเฉพาะจะเห็นว่าในส่วนของงบลงทุนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ดังปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนในภาพที่ 2 ปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในกระบวนการทำงานของเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักสำคัญในการดำเนินการและตอบสนองต่อกระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบ เช่น สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นต้น ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง หากได้ศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ทราบคำตอบแน่ชัดว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายดังกล่าวที่มีส่วนทำให้เกิดผลต่อความสำเร็จที่ดีต่อมหาวิทยาลัยในการได้รับทรัพยากรและนำมาใช้พัฒนามหาวิทยาลัยได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นในช่วง 5 ปีหลังจากที่ผ่านมา ดังปรากฏและได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจ การวางกลยุทธ์เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินในลำดับต่อไป และยัง

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในความร่วมมือของเครือข่ายประเภทอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยให้มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ดังเช่นเครือข่ายจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 มีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและอยู่ในเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยที่ส่งผลให้ความร่วมมือในการจัดทำรายละเอียดคำของบประมาณแผ่นดินและข้อมูลประกอบอื่น ๆ เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ

1.3.2 มีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น และคงอยู่อย่างยั่งยืน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง : เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ประกอบด้วย 1) หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในบทบาทหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ตามหลักการบริหารจัดการแบบรวมบริการ ประสานภารกิจ ได้แก่ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี ส่วนอาคารสถานที่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สถาบันวิจัยและพัฒนา และส่วนพัสดุ 2) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในการกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน และจะต้องประสานดำเนินการผ่านทางหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เช่น สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ และสำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์ เป็นต้น

1.4.2 ด้านระยะเวลา : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงคำของบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559

1.4.3 ด้านเนื้อหา : กรอบเนื้อหาที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม 2) การมีเป้าหมายร่วมกัน 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.4.4 ด้านสถานการณ์ : ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาภายใต้กรณีศึกษา 3 กรณี ที่เกิดขึ้นในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 ประกอบด้วย กรณีที่ 1 โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 กรณีที่ 2 โครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะ 3 เดือนแรก ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และกรณีที่ 3 โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ระบบรวมบริการ ประสานภารกิจ หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่แยกบทบาทกันอย่างชัดเจน แต่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยเฉพาะในงานบริการผ่านหน่วยงานระดับศูนย์ ประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1) ความประหยัด 2) ความไม่ซ้ำซ้อน และ 3) ต้องเกิดประโยชน์สูงสุด

1.5.2 หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในบทบาทหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ตามหลักการบริหารจัดการแบบรวมบริการ ประสานภารกิจ หมายถึง หน่วยงานที่มีสถานะเป็นศูนย์ สถาบัน หรือส่วนงาน ที่มีภารกิจในการบริหารจัดการทรัพยากร และให้บริการเฉพาะด้านแก่หน่วยงานต่าง ๆ โดยเป็นศูนย์กลางการให้บริการและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับบริการให้สามารถปฏิบัติตามภารกิจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นศูนย์กลางแห่งเดียวของมหาวิทยาลัยในการให้บริการเครื่องมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และห้องปฏิบัติการ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ให้บริการคอมพิวเตอร์ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ให้บริการห้องสมุด สื่อการศึกษา และโสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

1.5.3 หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน และจะต้องประสานดำเนินการผ่านทางหน่วยงานเจ้าภาพหลัก หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามภารกิจของตนเอง แต่จะรับบริการจากหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ตามหลักรวมบริการ ประสานภารกิจ เช่น สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน แต่จะขอรับบริการห้องปฏิบัติการจากการให้บริการของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักวิชาฯ จึงต้องเป็นผู้เสนอความต้องการห้องปฏิบัติการ รวมถึงครุภัณฑ์ต่าง ๆ ผ่านไปยังศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

1.5.4 เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน หมายถึง หน่วยงานหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและอยู่ในกระบวนการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี ส่วนอาคารสถานที่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชา สาขาวิชา หน่วยงาน และรวมถึงบุคลากรสนับสนุนทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยรายบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน

1.5.5 ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน หมายถึง เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ได้เล็งเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงประโยชน์ในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย มีข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย อย่างชัดเจน มีการระดมความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย มีการประสานงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย ดำเนินงานด้วยความเต็มใจ และยินดีจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.5.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ได้เกิดการประสานให้ความร่วมมือ และทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.7 การมีส่วนร่วม หมายถึง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินเข้ามามีส่วนในการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหา และต้องมีการดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน

1.5.8 การมีเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินได้เล็งเห็นถึงปัญหาในการดำเนินงานบางประการ จึงได้ตระหนักและมีความต้องการริเริ่ม และค้นหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และเห็นว่าการดำเนินงาน/กิจกรรมนั้นไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพัง จึงต้องแสวงหาแนวร่วมเพื่อร่วมกันคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย

1.5.9 การติดต่อสื่อสาร หมายถึง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินได้มีการประสานงานเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับ รวมถึงการปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือเปลี่ยนพฤติกรรมในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน

1.5.10 การมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน หมายถึง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินได้มีการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจ การยอมรับ และความพึงพอใจในการสร้างสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน

1.5.11 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินได้ทำการพบปะหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์ในการดำเนินงานระหว่างกัน เพื่อการพัฒนางาน หรือการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับทราบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในงานด้านอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยสถาบัน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาเครือข่าย

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเครือข่าย

2.1.1 ความหมายของเครือข่าย

ในปัจจุบันการสร้างเครือข่ายเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการทำงานที่ได้รับการยอมรับและมีนักวิชาการมากมายได้รวบรวมความหมาย นิยาม และวรรณกรรมไว้ตามบริบทต่าง ๆ โดยความหมายของเครือข่ายขึ้นอยู่กับว่าวิชาชีพใดจะนำคำว่าเครือข่ายไปใช้ ซึ่งทำให้เครือข่ายมีความแตกต่างกันไปตามกลุ่มอาชีพ จากการศึกษาความหมายของ คำว่า “เครือข่าย” จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีการกล่าวถึงความหมายของเครือข่ายไว้ ดังนี้

Paul Starkey (1997) ให้ความหมายของเครือข่ายว่า หมายถึง กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรที่สมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน

Catherine Alter และ Jerald Hage (1993) ให้ความหมายของเครือข่ายว่า หมายถึง รูปแบบทางสังคมที่เปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เพื่อการแลกเปลี่ยน การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการร่วมกันทำงาน เครือข่ายประกอบด้วยองค์การจำนวนหนึ่งที่มีฐานะเท่าเทียมกัน

Joanna Smith และ Priscilla Wohlstetter (2006) สรุปความหมายของเครือข่ายว่า หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มของคนหรือองค์กรที่มีความสมัครใจมาพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกันหรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกันโดยที่สมาชิกมีความเป็นอิสระใน

ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านข่าวสาร ฯลฯ โดยมี การจัดรูปแบบของการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน และตระหนักถึงงานที่จะทำร่วมกัน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

นอกจากนี้ มีนักวิชาการชาวไทยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเครือข่าย ได้สรุปความหมายของ “เครือข่าย” ไว้ในงานวิจัยหรือบทความวิชาการของตน ดังนี้

กาญจนา แก้วเทพ (2538) สรุปความหมายของเครือข่ายว่า หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์การหลาย ๆ องค์การ ที่ต่างฝ่ายต่างมีทรัพยากร มีเป้าหมาย มีวิธีการทำงานเป็นของตนเอง แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ แต่ก็จะมีการวางรากฐานเอาไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความต้องการที่จะขอความช่วยเหลือหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาก็สามารถติดต่อไปได้

ชนัญญา กาญจนรังษิณห์ (2542) ให้ความหมายของเครือข่ายว่า เป็นกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน

วีระศักดิ์ เครือเทพ (2550) สรุปความหมายของเครือข่ายโดยอิงกับกรอบวิเคราะห์ในทางรัฐประศาสนศาสตร์ว่า หมายถึง การจัดรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร หน่วยงานพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร กลุ่มอาสาสมัครของประชาชน หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการกิจของสาธารณะบางประการ โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงเหล่านี้เป็นไปในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมายของความร่วมมือก็เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาสาธารณะบางประการร่วมกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่องค์การใดองค์การหนึ่งอาจดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพัง

สุรเดช สมิเปรม (2558) สรุปความหมายของเครือข่ายว่า เป็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่มและองค์กรที่มีกิจกรรมคล้ายคลึงกันและประสานความร่วมมือในการทำงานระหว่างกันพร้อมทั้งขยายผลไปสู่กลุ่มองค์กรอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างพลังในการแก้ไขปัญหาและการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การมีส่วนร่วม และกระบวนการกลุ่มที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันของทุกฝ่าย

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (2547) ได้สรุปความหมายเครือข่ายว่า กลุ่มของคนหรือกลุ่มที่มีการประสานงานหรือทำงานร่วมกัน หรือลงมือทำกิจกรรม มีความสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน โดยมีการจัดรูปแบบการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมกัน และเห็นความตระหนักร่วมกันในเป้าหมายและแผนงานที่จะทำ

มนตรี นุ่มนาม (2558) สรุปความหมายเครือข่ายว่า การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มของคน หรือองค์การที่มีความสมัครใจมาพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน หรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกันโดยที่สมาชิกมีความเป็นอิสระ ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม ทางด้านข่าวสาร ฯลฯ โดยมีการจัดรูปแบบของการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน และตระหนักถึงงานที่จะทำร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

Boissevain and Mitchell (1973) สรุปถึงเครือข่ายว่า เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นและมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมก็ได้ โดยการเชื่อมโยงระหว่างกันของเครือข่ายมี 3 ลักษณะ คือ เครือข่ายการแลกเปลี่ยน เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และเครือข่ายความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน

ทั้งนี้ จากนิยามของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของคำว่า “เครือข่าย” ได้ดังนี้

- 1) เป็นรูปแบบทางสังคมที่เปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เพื่อการแลกเปลี่ยน การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และการทำงานร่วมกัน
- 2) ประกอบด้วยองค์กรจำนวนหนึ่งที่มีฐานะเท่าเทียมกัน และยังคงมีความเป็นอิสระต่อการดำเนินการกิจกรรมของตน
- 3) มีรูปแบบของการจัดให้มีกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน และตระหนักถึงงานร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

2.1.2 หลักการและที่มาของการเกิดเครือข่าย

Alter Hage (อ้างถึงใน นฤมล นิราทร, 2543) กล่าวถึงเหตุผลหลักที่จะทำให้เครือข่ายเกิดขึ้นได้ (โดยสมัครใจ) ก็คือ แต่ละฝ่ายมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเข้าร่วมเครือข่ายซึ่งจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะประสานกันหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่าย และแนวคิดการรวมพลัง หรือ Synergy การรวมพลังการทำงานนำไปสู่ผลได้ทั้งที่มีคุณค่าทวีคูณหรือเข้มแข็งมากกว่าการที่แต่ละองค์การทำงานโดยโดดเดี่ยว ทั้งนี้ โดยมีความเชื่อว่าการรวมพลังกันจะก่อให้เกิดคุณค่าที่ทวีคูณ

จรรยาพร ธรณินทร์ (2550) สรุปลักษณะของกระบวนการทำงานเครือข่าย ดังนี้

- 1) เครือข่ายที่เกิดจากผู้ผลิตกับลูกค้า 2) มีการสื่อสารสองทาง 3) เครือข่ายมีการบริหารจัดการเป็นอิสระของตนเอง 4) ผู้ร่วมงานกลุ่มสนใจและเครือข่ายมีเป้าหมายร่วม 5) เครือข่ายมีเกิดขึ้นแล้วเลิกไป 6) การติดต่อเครือข่ายมีกฎกติกาการยาที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน 7) เครือข่ายขนาดใหญ่จะทำให้ยังยืนต้องมีความเป็นเจ้าของมีข้อผูกพันและได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) สรุปที่มาของการมีเครือข่าย ดังนี้ 1) ต้องการความชำนาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหาความชำนาญเฉพาะด้านของบุคคล หรือองค์การจะช่วยให้

มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน 2) ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน 3) ต้องการมีเพื่อนหรือกลุ่มในการทำงาน 4) ต้องการทรัพยากรในการทำงาน 5) ต้องการรับภาระความเสี่ยงในการทำกิจกรรมร่วมกัน และ 6) ต้องการประหยัดเนื่องจากการแบ่งปันงานกันทำ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

ทั้งนี้ จากการให้ความหมายของนักวิชาการต่าง ๆ ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปหลักการและที่มาของการเกิดเครือข่ายได้คือ มีความต้องการหลาย ๆ ประการที่ผลักดันให้เกิดเครือข่าย เช่น ความต้องการความชำนาญเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา ความต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน การมีกลุ่มในการทำงาน ความต้องการประหยัดเนื่องจากการแบ่งปันงานกันทำ และการลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน เป็นต้น โดยแต่ละฝ่ายมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับ

2.1.3 องค์ประกอบสำคัญของเครือข่าย

ปทุมมา ศรีนครธรรม (2550) สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของเครือข่าย ได้แก่ 1) หน่วยชีวิตหรือสมาชิก 2) จุดมุ่งหมาย 3) การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก 4) การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยน 5) ระบบความสัมพันธ์และการสื่อสาร นอกจากนี้ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย พบว่า มีหลักการที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ 1) สถานการณ์ปัญหาและสภาพแวดล้อม 2) การสร้างพื้นที่ทางสังคม 3) การประสานผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) ได้อธิบายองค์ประกอบของเครือข่ายว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common Perception) 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) 3) การเกิดผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน (Mutual interests/benefits) 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All Stakeholders' Participation) 5) การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary Relationship) 6) การพึ่งพิงกัน (Interdependence) และ 7) การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction)

เสาวลักษณ์ ขายทวีป (2542) ได้อธิบายลักษณะของเครือข่ายไว้ ดังนี้

1) เครือข่ายควรมีบทบาทในการเป็นกลไกขั้นต้นเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มต่าง ๆ ได้เข้าไปสู่กลไกแก้ไขปัญหาที่อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

2) องค์การที่เป็นเครือข่ายควรมีความสัมพันธ์เป็นแบบเพื่อนร่วมงานเพื่อการประสานงานกันช่วยเหลือกันเพื่อจะได้มีพลังที่เป็นขบวนการความสัมพันธ์ขององค์การเครือข่ายอาจจะมีลักษณะแนวดิ่งแต่ไม่ได้ห้ามหมายถึงการมีอำนาจในการสั่งการ

3) เครือข่ายต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน องค์การที่เป็นเครือข่ายควรมีลักษณะที่เป็นอิสระ

เสถียร จิรรังสีมันต์ (2549) ; จรวยพร ธรณินทร์ (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นเครือข่าย ว่าประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1) หน่วยชีวิตหรือสมาชิก ซึ่งเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของความเป็นเครือข่าย
 2) จุดมุ่งหมาย เพราะความเป็นเครือข่ายจะต้องมีความหมายถึง “การร่วมกันอย่างมีจุดหมาย” เพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์และกระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น

3) การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก นอกจากจะมีความสนใจหรืออุปนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกันแล้ว บุคคลยังต้องมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม กล่าวคือ เมื่อพวกเขาเห็นปัญหาหรือต้องการที่จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จิตใจที่มุ่งมั่นซึ่งเป็นปัจจัยภายในของแต่ละบุคคลย่อมเป็นแรงขับเคลื่อนที่นำไปสู่การคิดวิเคราะห์และการค้นหาวิธี เพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ

4) การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยน การพึ่งพาอาศัยและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกจะเป็นปัจจัยที่หนุนเสริมให้เครือข่ายนั้นมีพลังมากขึ้น เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้สมาชิกมีความรู้สึว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย ซึ่งจะช่วยให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากันและพึ่งพากันมากขึ้น ทั้งนี้ ยุพาพร รูปงาม (2545) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ Erwin (อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของบุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์การและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ อะห์มัด ยี่สุนทร และ สมบูรณ์ สุวรรณราช (2553) ได้กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network Building and Participatory) เป็นเครื่องมือที่ปัจจุบันหลายสถานศึกษามีความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์

5) ระบบความสัมพันธ์และการสื่อสาร โดยกระบวนการสื่อสารนั้นจะช่วยให้สมาชิกในเครือข่ายเกิดการรับรู้ เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงาน และช่วยรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ถ้าระบบความสัมพันธ์ได้รับการตอบสนองหรือขาดการติดต่อแล้วความเป็นเครือข่ายก็อยู่ในภาวะที่เสื่อมถอย

โดยสรุป จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น องค์ประกอบที่สำคัญ และเป็นหัวใจของการทำงานแบบเป็นเครือข่ายที่แท้จริงต้องประกอบด้วย การมีสมาชิกเครือข่ายที่ล้วนต้องมีจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการดำรงอยู่ร่วมกัน มีการทำหน้าที่ต่อกันอย่างมีจิตสำนึกเนื่องจากจิตใจที่มุ่งมั่นซึ่งเป็นปัจจัยภายในของแต่ละบุคคลย่อมเป็นแรงขับเคลื่อนที่นำไปสู่การคิดวิเคราะห์และการค้นหาวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน เพราะถ้าไม่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันที่มาจากการมีส่วนร่วมแล้ว พัฒนาการของเครือข่ายจะเป็นไปอย่างช้า ๆ และอาจถดถอยลง ดังนั้น การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนจึงเสมือนกลไกที่เป็นแรงผลักดันให้ความเป็นเครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันเพื่อการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน มีกระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกันภายใต้ความเท่าเทียมโดยการเกื้อหนุนและพึ่งพากันของสมาชิก และมีการแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือ

ปิยากร หวังมหพร (2555) สรุปความหมายของกระบวนการความร่วมมือว่าประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ ได้แก่ 1) จำนวนของผู้รู้ ผู้เล่น หรือองค์การที่จะเข้าร่วมต้องมีมากกว่าหนึ่ง 2) มีการสร้างความสัมพันธ์ ต้องเป็นไปในลักษณะของพันธมิตร 3) มีการเรียนรู้ร่วมกัน และ 4) มีการร่วมกันหาข้อตกลง

จรวยพร ธรณินทร์ (2550) สรุปเกี่ยวกับความร่วมมือขององค์กรว่าประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุด 2) ต้องลดเงื่อนไขและปัจจัยปิดกั้นการมีส่วนร่วมคิดของทุกคน 3) ต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุด 4) มีการส่งเสริมจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ และ 5) กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกเป็นเจ้าของผลลัพธ์ของงานที่ดีแม้ไม่ใช่เป็นเจ้าของความคิด ทั้งนี้ ได้อธิบายถึงระดับความร่วมมือว่ามี 4 ระดับ โดยเรียงลำดับจากต่ำมาสูง ดังนี้

ระดับ 1 เครือข่าย (Networking)	มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามอัธยาศัย เป็นแหล่งข้อมูลใช้เวลาและความไว้วางใจกันในการร่วมมือ
ระดับ 2 ประสานงาน (Coordination)	มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดกิจกรรมตามเป้าหมายร่วมกัน มีกิจกรรมที่ต้องประสานตกลงกัน มีข้อจำกัดในการทำงานและบริการไม่ซ้ำซ้อน
ระดับ 3 ความร่วมมือ (Cooperation)	แลกเปลี่ยนข้อมูล ใช้ทรัพยากรร่วมกัน ต้องใช้เวลาและมีความไว้วางใจกันมาก

ระดับ 4 ทำงานร่วมกัน (Collaboration) ทำทุกอย่างตามทุกข้อ แต่มีการสร้างศักยภาพ
 ผู้ทำงานสองฝ่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีระบบ
 บริหารที่ต้องพึ่งพากันเพื่อให้งานสำเร็จ มีการใช้
 ทรัพยากรและมีเงื่อนไขผูกพันเท่ากันทั้งสองฝ่าย

สมิต สัมภูกร (2553) ได้อธิบายความแตกต่างของการประสานงานกับการสร้างความร่วมมือ
 คือ ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือด้วยความสมัครใจแม้จะไม่มีหน้าที่โดยตรง อาจจะทำเรื่องเดียวกัน
 ในเวลาเดียวกันหรือต่างเวลาก็ได้ แม้กระทั่งอาจให้ความร่วมมือทำบางเรื่องบางเวลา แต่การ
 ประสานงานต้องประสานจิตใจ ความสามารถ กำลังงานในเวลาเดียวกันเพื่อให้บรรลุจุดหมาย
 เดียวกันด้วยการแบ่งหน้าที่กันทำ และต้องการความร่วมมือจนกว่างานจะบรรลุผลสำเร็จ

วัลภา ทับแก้ว (2558) ได้อธิบายความร่วมมือว่า ความร่วมมือจะต้องสร้างสัมพันธภาพใน
 การทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลัง
 ความคิด วิธีการ เทคนิค และระดมทรัพยากรมาสนับสนุนงานร่วมกันเป็นการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุ
 จุดมุ่งหมายเดียวกันเต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อไปสู่เป้าหมายใด
 เป้าหมายหนึ่ง และวิธีสร้างความร่วมมือ คือ การชักจูง ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน หรือประโยชน์
 โดยส่วนรวม มีการผูกมิตรไมตรีต่อกัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีน้ำใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จรวยพร ธรณินทร์ (2550) ได้กล่าวโดยสรุปว่า อุปสรรคของการจัดการความร่วมมือ ได้แก่ 1)
 ผู้คนรู้สึกว่าเป็นเรื่องยาก ไม่มีแรงพลังพอที่จะทำให้เครือข่ายความร่วมมือเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
 2) ไม่ได้กำหนดการทำงานและความสำเร็จที่ชัดเจน 3) ขาดความวิริยะในการผลักดันให้มีความร่วมมือ
 อย่างต่อเนื่อง 3) ไม่ได้ปลูกฝังความร่วมมือกันให้เป็นวัฒนธรรมของหน่วยงาน 4) การแย่งผลงานกัน
 หรือรู้สึกถูกข่มมือเปิบ 5) ผู้คนหนึ่งมองไม่เห็นว่าการเครือข่ายความร่วมมือเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นเร่งด่วน
 6) ขาดแรงผลักดันที่มากพอจากกลุ่มผู้บริหารระดับสูง 7) ขาดวิสัยทัศน์ที่มีพลังขึ้นการเปลี่ยนแปลง
 และ 8) ไม่สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ให้รู้และยอมรับร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

ผลิน ภูเจริญ (2547) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเรื่องความร่วมมือว่า จากความเห็น
 ของ Henry Fayol ได้ให้ความเห็นว่า ความร่วมมือเป็นหนึ่งในห้าของหลักการจัดการที่สำคัญ โดย
 หมายถึง การประสานการทำงานของกิจกรรมระหว่างหน่วยงานภายในองค์การให้เป็นหนึ่งเดียว
 Bleeke & Ernst นักทฤษฎีทางการจัดการองค์การ ได้กล่าวสนับสนุนในเรื่องนี้ว่า การดำเนินงานนั้น
 ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการจำเป็นต้องให้ความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด
 ขององค์การ นอกจากนี้ Angle & Perry ทำการศึกษาวิจัยพบว่า ในการดำเนินงานโดยเฉพาะการ
 นำนโยบายและกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ การให้ความร่วมมือระหว่างกันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติต่อความพึงพอใจในการทำงานระหว่างผู้ร่วมงาน และยังค้นพบอีกว่าความสัมพันธ์ที่ดีของ

การทำงานร่วมกันทำให้เกิดการยอมรับระหว่างกันเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในเรื่องของการยอมรับในการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลในทางบวกต่อผลประกอบการขององค์กรนั้น

จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับ “ความร่วมมือของเครือข่าย” ได้ว่า เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินดำเนินงานโดยเล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย มีข้อตกลงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน มีการระดมความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย มีการประสานงานให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย ดำเนินงานด้วยความยินดีและเต็มใจจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย โดยทุกหน่วยงานให้การสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไพฑูรย์ วงศ์บุตรโรจน์ (2544) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางสังคม: กรณีศึกษาบ้านหนองขาว อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างพัฒนาเครือข่าย ประกอบไปด้วยความสัมพันธ์แบบเครือข่าย เพื่อนบ้าน และพรรคพวก เพื่อนฝูง ความสัมพันธ์ผ่านกระบวนการประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ผ่านประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อและวัฒนธรรม วัด โรงเรียน และโครงสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสาร เป็นรากฐานที่สำคัญที่นำไปสู่ความร่วมมือใน ชุมชน และความสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ นี้ได้พัฒนาไปสู่กลุ่มที่เป็นทางการมากขึ้น

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยผลการวิจัยพบว่า มีกระบวนการสร้างเครือข่ายที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ขั้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) ขั้นสร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกัน 4) ขั้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ และ 6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และมีกระบวนการในเครือข่ายความร่วมมือที่สำคัญ ได้แก่ 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowerment) ของเครือข่าย 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6) การปฏิบัติงานของเครือข่าย และผลการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ พบว่า กลุ่มบุคคล หน่วยงาน/องค์กร ที่สมัครใจรวมกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มผู้นำชุมชน สถาบันทางศาสนา สถาบันอุดมศึกษา กลุ่มศิษย์เก่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงพยาบาลชุมชน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้

ดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย ตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทเพื่อทราบจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แล้วสรุปรวมจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานแต่ละด้านเพื่อกำหนดเป้าหมายในการทำงาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน มีโครงการเกิดขึ้นหลายโครงการในโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง การดำเนินงานตามโครงการเสร็จสิ้นในหนึ่งปีการศึกษา ผลการประเมินโครงการพบว่า ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป และส่งผลกระทบนักเรียนตามขอบข่ายที่คาดหวังสูงกว่าปีที่ผ่านมา

Graham & Wright (1999) ได้ศึกษาความหมายของความร่วมมือจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการศึกษาว่าจะนำความร่วมมือสู่การปฏิบัติได้อย่างไร รวมทั้งได้นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ สร้างแบบวัดความร่วมมือ โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความร่วมมือหมายถึง การทำงานร่วมกันและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การวางแผน การแบ่งปัน และการบรรลุเป้าหมายของกิจกรรม ส่วนตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การแบ่งปัน (Sharing) และ 3) การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Goal Achieving Activities)

Weltch and Tulbert (2000) ได้ศึกษาวิจัยและสรุปว่า องค์ประกอบของความร่วมมือมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การประนีประนอมเพื่อให้เกิดการเคารพความคิดใหม่และการเปลี่ยนแปลง 2) การสื่อสารที่ประกอบด้วยการฟังและการเสนอความคิด ความรู้สึก 3) การแก้ปัญหาที่มีการระบุนความต้องการ ความจำเป็น การระดมสมอง การปรับสิ่งที่ได้เพื่อใช้ในการสร้างแผนปฏิบัติการ และการประเมิน 4) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการประเมินการปฏิบัติการ

สำรวย ผัฒผล (2543) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง **การศึกษาขบวนการทางสังคมแนวใหม่: กรณีศึกษาเครือข่ายอหังเมืองน่าน** โดยผลการวิจัยพบว่า การก่อเกิดของเครือข่ายกลุ่มอหังเมืองน่าน เกิดจากการรวมตัวของกลุ่ม 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มพระสงฆ์ซึ่งทำงานในส่วนของการรณรงค์เพื่อเผยแพร่จริยธรรมและเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่ 2 องค์กรชุมชนในการต่อต้านการลักลอบตัดไม้ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มของนักพัฒนาเอกชนที่ทำหน้าที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทั้งในด้านออมทรัพย์ ธุรกิจชุมชน เกษตรยั่งยืน ป่าชุมชนและการพัฒนาสังคม ทั้ง 3 กลุ่มได้ดำเนินงานมานานก่อนที่จะเกิดการรวมตัวเป็นกลุ่มอหังเมืองน่าน เมื่อรวมตัวกันแล้วได้มีการเรียนรู้และมีการจัดตั้งเป็นเครือข่ายตามเนื้อหา และมีเครือข่ายในเชิงพื้นที่ตลอดจนมีการเพิ่มจำนวนสมาชิกมากขึ้น จึงเกิดการทำงานที่สลับซับซ้อน มีกลุ่มที่ทำงานหลายหน้าที่ จึงรวมเป็นพหุภาคี ปัจจัยที่นำไปสู่การรวมตัวกันขององค์กรทางสังคมของกลุ่ม คือการที่กลุ่มต่าง ๆ ได้รับผลกระทบจากปัญหา และประสบความยุ่งยากในการสร้างความร่วมมือกับภาครัฐ อีกทั้งการทำงานตามลำพังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาทั้งหลายได้

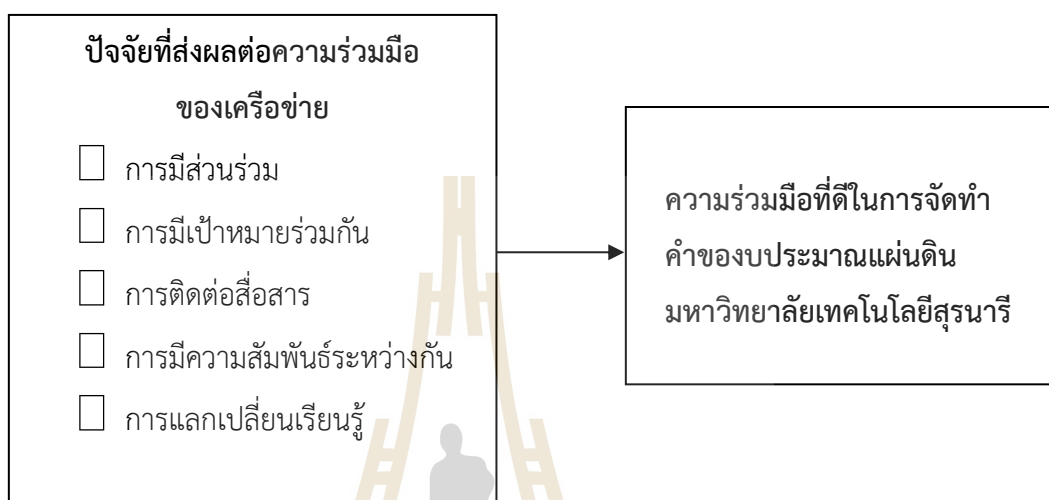
แตงอ่อน มั่นใจตน (2545) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง **ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน**
: บทเรียนจากตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การสร้างความ
 เข้มแข็งให้ตำบลบางพระได้รับรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น มีดังนี้ คือ 1) การสร้างผู้นำที่มีศักยภาพ โดย
 ใช้การศึกษาดูงาน การอบรม และการปฏิบัติจริงเป็นหลัก 2) การพัฒนากลุ่ม/องค์กร และพัฒนางาน
 โดยยึดหลักการเรียนรู้ร่วมกันและยึดหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะความโปร่งใส ความยุติธรรม และ
 ความเป็นประชาธิปไตย 3) สร้างความสามัคคี ความเอื้ออาทรและเกื้อกูล สร้างสำนึกท้องถิ่นและ
 สำนึกเพื่อส่วนรวมให้เกิดขึ้นในทุกกลุ่มคน 4) สร้างการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนให้เกิดขึ้นในกลุ่ม
 ประชาชน/สมาชิก 5) สร้างพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นวัฒนธรรม และ 6) สร้าง ใช้ และ
 ร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาในโอกาสที่เหมาะสม

จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์
 สังเคราะห์ เพื่อค้นหาประเด็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อเครือข่ายความร่วมมือตามที่ได้มีผู้ศึกษามาแล้ว
 และค้นพบ ทั้งที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่มีการกล่าวถึงคล้าย ๆ กัน โดยผู้วิจัยได้พบว่ามี 5
 ปัจจัย ที่มีความถี่สูงในการกล่าวอ้างถึง ดังนี้

กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อเครือข่ายความร่วมมือ				
	การเป็น สมาชิก/ มีส่วนร่วม/ มีกิจกรรม ร่วมกัน (1)	การมี วัตถุประสงค์/ จุดมุ่งหมาย/ เป้าหมาย ร่วมกัน (2)	การติดต่อ สื่อสาร/การ ประสานงาน (3)	การมี ความสัมพันธ์ ระหว่างกัน/ โครงสร้างใน เชิงการทำงาน ระหว่าง หน่วยงาน / การเชื่อมโยง (4)	การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้/ ประสบการณ์/ ความคิดเห็น (5)
1. ปิยากร หวังมหาพร	/			/	/
2. กาญจนา แก้วเทพ	/	/	/	/	
3. วีระศักดิ์ เครือเทพ				/	
4. สุรเดช สมิเปรม	/	/			/
5. สำนักงานส่งเสริมและ สนับสนุนวิชาการ	/		/	/	
6. เสถียร จิรรังสิมันต์	/	/		/	/
7. มนตรี นุ่มนาม	/	/		/	/
8. เสาวลักษณ์ ขายทวีป	/		/	/	
9. จรวยพร ธรณินทร์	/	/	/		/

กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อเครือข่ายความร่วมมือ				
	การเป็น สมาชิก/ มีส่วนร่วม/ มีกิจกรรม ร่วมกัน (1)	การมี วัตถุประสงค์/ จุดมุ่งหมาย/ เป้าหมาย ร่วมกัน (2)	การติดต่อ สื่อสาร/การ ประสานงาน (3)	การมี ความสัมพันธ์ ระหว่างกัน/ โครงสร้างใน เชิงการทำงาน ระหว่าง หน่วยงาน / การเชื่อมโยง (4)	การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้/ ประสบการณ์/ ความคิดเห็น (5)
10. ปทุมมา ศรีนครธรรม	/	/	/	/	
11. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	/	/			/
12. ยุพาพร รุปงาม	/				
13. ขนิษฐา กาญจนรังษินนท์	/				/
14. อะห์มัด ยี่สุนทร และ สมบูรณ์ สุวรรณราช	/			/	
15. สมิต สัจฉกร		/	/		/
16. วิไลภา ทับแก้ว	/	/		/	
17. ผลิน ภูเจริญ		/	/	/	
18. ไพท วงศ์อนุตรโรจน์				/	
19. พิสิฐ เทพไกรวัล	/	/	/	/	
20. สำรวัย ผัดผล	/	/			/
21. แต่งอ่อน มั่นใจตน	/			/	/
22. Paul Starkey	/	/	/	/	
23. Catherine Alter และ Jerald Hage				/	/
24. Joanna Smith และ Priscilla Wohlstetter	/	/		/	/
25. Boissevain and Mitchell	/		/	/	/
26. Alter Hage (อ้างถึงใน นฤมล นิราทร, 2543)				/	
27. Graham & Wright	/	/			
28. Weltch and Tulbert	/		/	/	
รวมความถี่	22	15	11	20	13

จากผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลในข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เพิ่มเติมและสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยอ้างอิงจากตารางในข้างต้นสรุปได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่าย ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ประกอบด้วย 1) หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในบทบาทหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ตามหลักการบริหารจัดการแบบรวมบริการ ประสานภารกิจ ได้แก่ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี สถาบันวิจัยและพัฒนา ส่วนอาคารสถานที่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และส่วนพัสดุ 2) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน และจะต้องประสานดำเนินการผ่านทางหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เช่น สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ และสำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น จำนวน 45 คน รายละเอียดดังนี้

☐ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน

☐ เทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 2 คน โดยเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 3 คน

☐ สถาบันวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสิ้น 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน

☐ ส่วนอาคารสถานที่ รวมทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 4 คน

☐ ส่วนพัสดุ รวมทั้งสิ้น 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 3 คน

☐ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รวมทั้งสิ้น 2 คน โดยเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 2 คน

☐ สำนักวิชาต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 22 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 11 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 11 คน

3.2 การรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

3.2.1.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย

☐ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ รวมทั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความร่วมมือของเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาและการสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาวิจัยเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

☐ สร้างและพัฒนาแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัดหน่วยงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รวมคำถาม จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

- ด้านการมีส่วนร่วม	มีข้อคำถาม	4 ข้อ
- ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน	มีข้อคำถาม	3 ข้อ
- ด้านการติดต่อสื่อสาร	มีข้อคำถาม	2 ข้อ
- ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน	มีข้อคำถาม	4 ข้อ
- ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	มีข้อคำถาม	2 ข้อ

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ซึ่งกำหนดระดับปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือ ดังนี้

- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับมากที่สุด	= 5
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับมาก	= 4
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับปานกลาง	= 3
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับน้อย	= 2
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด	= 1

ตอนที่ 3 ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) รวมคำถามจำนวน 6 ข้อ ซึ่งกำหนดระดับความร่วมมือ ดังนี้

- ความร่วมมือในการจัดทำคำขอฯ อยู่ในระดับมากที่สุด = 5
- ความร่วมมือในการจัดทำคำขอฯ อยู่ในระดับมาก = 4
- ความร่วมมือในการจัดทำคำขอฯ อยู่ในระดับปานกลาง = 3
- ความร่วมมือในการจัดทำคำขอฯ อยู่ในระดับน้อย = 2
- ความร่วมมือในการจัดทำคำขอฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด = 1

การแปลผลคะแนนค่าเฉลี่ย

ตั้งแต่ 4.24 ขึ้นไป	หมายถึง มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด
ตั้งแต่ 3.43 – 4.23	หมายถึง มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับมาก
ตั้งแต่ 2.62 – 3.42	หมายถึง มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง
ตั้งแต่ 1.81 – 2.61	หมายถึง มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับน้อย
ตั้งแต่ 1.00 – 1.80	หมายถึง มีเกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป็นคำถามปลายเปิด จำแนกตามรายด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (รายละเอียดแบบสอบถาม ปรากฏในภาคผนวก ก)

☐ สร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) แนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มยิ่งขึ้น และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

☐ นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (รายนาม ปรากฏในภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) โดยเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ของแบบสอบถามแต่ละข้อจะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งหมายความว่าข้อคำถามนั้นวัดเนื้อหาตรงตามที่ต้องการวัดเป็นคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ โดยจากการนำ

แบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่า ทุกรายข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.5 (ผลค่า IOC ปรากฏในภาคผนวก ค) ซึ่งการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง **แน่ใจว่า**ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน 0 หมายถึง **ไม่แน่ใจว่า**ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน -1 หมายถึง **แน่ใจว่า**ข้อคำถาม**ไม่**สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

การหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

□ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดสอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทั้งปัจจุบันและอดีต ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient; α) ซึ่ง ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) ได้กล่าวว่า การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือที่มีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ต้องปรับปรุง
มากกว่า .5	ต้องปรับปรุงอย่างมาก
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.860 เมื่อพิจารณาตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.643 – 0.930 แสดงว่า เครื่องมือมีความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับค่อนข้างพอใช้ถึงดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

รายชื่อคำถาม	ค่าความเที่ยง	การแปลความหมาย
ส่วนที่ 1 : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่าย การจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	0.929	ดีมาก
1. ด้านการมีส่วนร่วม	0.898	ดี
2. ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน	0.930	ดีมาก
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร	0.797	พอใช้
4. ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน	0.841	ดี
5. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	0.775	พอใช้
ส่วนที่ 2 : ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	0.643	ค่อนข้างพอใช้
รวมทั้งฉบับ	0.860	ดี

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลจากสองแหล่งข้อมูล ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งต้นกำเนิดของข้อมูลนั้น ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งมาจากบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และข้อมูลที่ได้มีผู้ทำการศึกษาเรื่องนี้มาแล้วและมีการกล่าวอ้างถึงซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสืบค้นจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำมาประมวลสรุปผลดังปรากฏในส่วนท้ายของบทที่ 2 ของงานวิจัย แต่อย่างไรก็ตามอาจได้มีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมหากพบว่าการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิแล้วมีบางประเด็นที่น่าสนใจแต่ข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่ในบทที่ 2 อาจยังไม่เพียงพอในการตอบคำถามนั้นในภายหลัง ทั้งนี้ ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้มีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลเป็น ดังนี้

3.2.2.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีธานี สถาบันวิจัยและพัฒนา ส่วนอาคารสถานที่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และส่วนพัสดุ 2) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในการกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน และจะต้องประสานดำเนินการผ่านทางหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เช่น สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ และสำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3.2.2.2 ประสานเพื่อนัดสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากแบบสอบถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย

3.3.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัดหน่วยงาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ

3.3.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตัวแปรต้น ได้แก่ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน 2) การดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน 3) การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และ 4) การยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน **ตัวแปรตาม** คือ ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยลักษณะเป็นข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale) เนื่องจาก เป็นวิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณแบบประหยัด มีความเหมาะสมในการพิจารณาคัดเลือกตัว

แปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยเมื่อทำการทดสอบตัวแปรพยากรณ์ที่เข้าสมการไปแล้วทุกครั้งที่มีการนำตัวแปรใหม่เข้าในสมการ หมายความว่า ตัวแปรพยากรณ์บางตัวที่เข้าไปในสมการแล้วก็สามารถถูกขจัดออกจากสมการได้ หากพบว่าตัวแปรพยากรณ์ตัวนั้นไม่ได้ส่งผลให้ค่า R เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งวิธีการอื่นจะได้ไม่ทดสอบในส่วนนี้ (ประยูรศรี บุตรแสนคม, 2554)

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการสอบถาม และสัมภาษณ์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 1 และ 2

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งดำเนินการศึกษาภายใต้กรณีศึกษา 3 กรณี ประกอบด้วย กรณีที่ 1 โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 กรณีที่ 2 โครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะ 3 เดือนแรก ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และกรณีที่ 3 โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ข้อ ได้แก่

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหากระบวนการสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัด เป็นการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 45 ชุด ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีข้างต้น และมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละ ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัด

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	12	26.67
หญิง	33	73.33
รวม	45	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	19	42.22
ปริญญาโท	19	42.22
ปริญญาเอก	7	15.56
รวม	45	100.00
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร/ผู้ดูแลนโยบาย/คณาจารย์	20	44.44
เจ้าหน้าที่งานบริหารทั่วไป	25	55.56
รวม	45	100.00
4. หน่วยงานที่สังกัด		
สำนักงานอธิการบดี	9	20.00
สำนักวิชา	22	48.89
สถาบัน/ศูนย์	9	20.00
หน่วยงานวิสาหกิจ	5	11.11
รวม	45	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 45 คน เป็นผู้บริหาร ผู้ดูแลนโยบายและคณาจารย์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 (เป็นรองคณบดี หัวหน้าสาขาวิชา และหัวหน้าสำนักงานคณบดี จำนวน 11 คน ผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการศูนย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าสำนักงาน จำนวน 7 คน และหัวหน้าส่วน จำนวน 2 คน) เป็นเจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 ปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 และปริญญาเอก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 โดยผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และสังกัดสำนักวิชา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รายละเอียดดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ	ระดับความสำคัญ		การแปลผล
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
ด้านการมีส่วนร่วม			
1. กำหนดข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานร่วมกัน	4.09	0.79	มาก
2. ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงมี ความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน	3.98	0.75	มาก
3. มีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหา	3.96	0.80	มาก
4. ระดมความคิดเห็น และมีข้อเสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณ แผ่นดินของมหาวิทยาลัยร่วมกัน	3.95	0.81	มาก
ภาพรวม	4.00	0.69	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ	ระดับความสำคัญ		การแปลผล
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน			
1. ดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.02	0.72	มาก
2. ตระหนักและให้ความสำคัญในการค้นหาวิธีการโดยมีเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่างมีจุดมุ่งหมาย	3.98	0.81	มาก
3. งาน/กิจกรรมที่ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพังได้จึงต้องแสวงหาแนวร่วมเพื่อร่วมกันคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน	3.96	0.80	มาก
ภาพรวม	3.99	0.72	มาก
ด้านการติดต่อสื่อสาร			
1. ประสานงานเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของหน่วยงานต่าง ๆ	3.96	0.88	มาก
2. พบปะเจรจาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายโดยให้ความเข้าใจตรงกัน	3.91	0.82	มาก
ภาพรวม	3.94	0.80	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ	ระดับความสำคัญ		การแปลผล
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน			
1. สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน	4.02	0.87	มาก
2. ยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน	4.02	0.76	มาก
3. เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	4.00	0.88	มาก
4. ดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	3.91	0.79	มาก
ภาพรวม	3.99	0.76	มาก
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้			
1. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์เพื่อพัฒนางานด้านจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น	3.96	0.90	มาก
2. จัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน	3.82	0.86	มาก
ภาพรวม	3.89	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาจำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พบว่า

ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การกำหนดข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.09 รองลงมา คือ การดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98

ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน พบว่า ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การดำเนินงานให้ได้ไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.02 รองลงมา คือ การตระหนักและให้ความสำคัญในการค้นหาวิธีการโดยมีเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่างมีจุดมุ่งหมาย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การประสานงานเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของหน่วยงานต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ การพบปะเจรจาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายโดยให้มีความเข้าใจตรงกัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91

ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน พบว่า ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน และยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.02 รองลงมา คือ การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00

ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์เพื่อการพัฒนาทางด้านจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82

4.2.2 ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัย

จากผลการวิเคราะห์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัย โดยเป็นการประเมินตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร/ผู้ดูแลนโยบาย และผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 45 คน ภายใต้กรณีศึกษา 3 กรณี ประกอบด้วย 1) โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 2) โครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะ 3 เดือนแรก ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และ 3) โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีของกลุ่มตัวอย่าง

ประเด็น	ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เต็มใจ และยินดีจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย	20 (44.44)	23 (51.11)	2 (4.44)	0 (0.00)	0 (0.00)
2. มีข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย อย่างชัดเจน	13 (28.89)	28 (62.22)	4 (8.89)	0 (0.00)	0 (0.00)
3. เล็งเห็นความสำคัญ และตระหนัก ถึงประโยชน์ในการจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย	21 (46.67)	22 (48.89)	2 (4.44)	0 (0.00)	0 (0.00)
4. ประสานงานให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการ จัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย	18 (40.00)	22 (48.89)	5 (11.11)	0 (0.00)	0 (0.00)
5. ระดมความคิดเห็น เสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย	11 (24.44)	27 (60.00)	7 (15.56)	0 (0.00)	0 (0.00)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเด็น	ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. สนับสนุนทรัพยากรของหน่วยงาน	14	24	7	0	0
สำหรับการจัดทำคำของบประมาณ	(31.11)	(53.33)	(15.56)	(0.00)	(0.00)
แผ่นดินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้					

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ พบว่า

1. การเต็มใจ และยินดีจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 51.11
2. การมีข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22
3. การเล็งเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงประโยชน์ในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89
4. การประสานงานให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89
5. การระดมความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00
6. การสนับสนุนทรัพยากรของหน่วยงานสำหรับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมืออยู่ในระดับมาก จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33

4.2.3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการหาปัจจัยพยากรณ์ที่ดีในการทำนาย ประกอบด้วย **ตัวแปรต้น** ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วม 2) ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ 5) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ **ตัวแปรตาม** คือ ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.4–4.5

ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์สหสัมพันธ์การสร้างความสมการพยากรณ์ที่ใช้ทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและการสร้างความสมการพยากรณ์ตามที่ได้ตั้งสมมติฐาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วม 2) ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ 5) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรว่ามีระดับใด และเพื่อไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity หรือการทำให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่คำนวณได้คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

รายด้าน	การมีส่วนร่วม	การมีเป้าหมายร่วมกัน	การติดต่อสื่อสาร	การมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	VIF
1.การมีส่วนร่วม	1					3.085
2.การมีเป้าหมายร่วมกัน	.804**	1				4.349
3.การติดต่อสื่อสาร	.630**	.715**	1			2.910
4.การมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน	.760**	.825**	.803**	1		6.167
5.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	.684**	.772**	.718**	.848**	1	3.797

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.630-0.848 และผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่า VIF (Variance Inflation Factor) พบว่าค่า VIF ของปัจจัยทั้ง 5 ตัว มีค่าระหว่าง 2.910 – 6.167 ซึ่งมีค่า

น้อยกว่า 10 (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550) แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity)

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ปัจจัยพยากรณ์	R ²	Adjusted	a	ค่าสัมประสิทธิ์		t	Sig
	R ²	R ²	Constant	การถดถอย			
				b	β		
ด้านการมีความสัมพันธ์ ระหว่างกัน	0.288	0.272	2.819	0.360	0.537	4.172	0.000*

* ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

หมายเหตุ

R = 0.537

SEE = 0.434

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์ตัวแรกเพื่อเข้าสู่สมการ พบว่า ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกันสามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อการมีสัมพันธ์ระหว่างกันเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเพิ่มขึ้น 0.360 หน่วย

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีค่าเท่ากับ 0.537 โดยตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 28.80 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ เท่ากับ 0.434 โดยเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 2.819 + 0.360 (\text{ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.537 (\text{ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน})$$

โดยตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จำแนกตามรายชื่อ จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกันส่งผลต่อระดับความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดังนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจำแนกตามรายชื่อ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ประกอบด้วย **ตัวแปรต้น** ได้แก่ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน 2) การดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน 3) การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และ 4) การยินดีและเต็มใจในการจัดทำค่าของงบประมาณร่วมกัน **ตัวแปรตาม** คือ ความร่วมมือในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จำแนกตามรายชื่อ

ปัจจัยพยากรณ์	R ²	Adjusted R ²	a Constant	ค่าสัมประสิทธิ์		t	Sig
				การถดถอย			
				b	β		
การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน	0.290	0.273	2.985	0.316	0.538	4.189	0.000*

* ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

หมายเหตุ

R = 0.538

SEE = 0.433

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์ตัวแรกเพื่อเข้าสู่สมการ จำแนกตามรายชื่อ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพิ่มขึ้น 1 หน่วย

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของความร่วมมือในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับ การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน มีค่าเท่ากับ 0.538 โดยตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 29.00 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ เท่ากับ 0.433 โดยเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$Y = 2.985 + 0.316$ (การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$Z = 0.538$ (การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน)

โดยตัวแปรที่เหลือ ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การยินดีและเต็มใจในการจัดทำค่าของงบประมาณร่วมกัน ไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหากระบวนการสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหากระบวนการสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย

ท่านที่ 1 อดีตผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ดำรงตำแหน่งในช่วงปี พ.ศ. 2548-2555) ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อระหว่างการเพิ่มขึ้นของงบประมาณระดับปกติกับการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และรวมกับเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการจัดทำแผนความต้องการครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะ 5 ปี เป็นครั้งแรก อันนำไปสู่การได้รับงบประมาณจากโครงการเงินกู้ DPL เป็นส่วนใหญ่ในจำนวนที่มหาวิทยาลัยได้รับทั้งหมด 789.3873 ล้านบาท

ท่านที่ 2 ผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-ปัจจุบัน) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการร่วมกับท่านที่ 1 ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารที่อยู่ในช่วงของรอยต่อการเปลี่ยนแปลงการได้รับการจัดสรรงบประมาณเช่นกัน ได้แก่ ช่วงของการจัดทำแผนความต้องการครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะ 5 ปี และการร่วมจัดทำคำของบประมาณโครงการเงินกู้ DPL รวมถึงช่วงการได้รับจัดสรรครุภัณฑ์ตามโครงการต่าง ๆ ในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ท่านที่ 3 ผู้บริหารสำนักวิชาแพทยศาสตร์ (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน) ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเตรียมความพร้อมงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการผลิตแพทย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในชั้นคลินิก และอยู่ในช่วงการจัดทำคำของบประมาณโครงการเงินกู้ DPL และช่วงต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบันด้วย

และท่านสุดท้าย ผู้บริหารสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-ปัจจุบัน) ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติการหลักและมีภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย เป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักวิชาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของมหาวิทยาลัย และอยู่ร่วมดำเนินการในช่วงรอยต่อของการเพิ่มขึ้นของงบประมาณที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

การสัมภาษณ์พบว่ามีคำตอบคล้อยกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ้างถึงใน อนุชิต อนุสวัสดิกุล, 2558) ที่ได้แสดงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของบุคคล ที่เริ่มต้นจากการตระหนัก ไปสู่การเรียนรู้ ทดลอง/ปฏิบัติ การประเมินผล การยอมรับ และรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง และส่วนขององค์การ ที่เริ่มต้นจากการกำหนดกลยุทธ์ ไปสู่การปรับกระบวนการ ปรับโครงสร้าง ปรับรูปแบบงาน การวัดผล และรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง ซึ่งคำตอบคล้อยดังกล่าว โดยเฉพาะในด้านบุคคลสามารถแสดงได้ดังนี้

☐ ด้านการตระหนัก

“...ในกรณีของโรงพยาบาลถ้าไม่มีงบดำเนินการ เพื่อการจ้างแพทย์ พยาบาล และบุคลากร โรงพยาบาลก็จะไม่สามารถเปิดได้แน่นอน อีกสิ่งหนึ่งที่จะไม่เหมือนกัน คือ กรณีของคณะหรือภาควิชาต่าง ๆ เวลาที่จะเปิดสาขาวิชา/รายวิชา สามารถค่อย ๆ เปิดได้ แต่ของโรงพยาบาลเมื่อเปิดครั้งแรก ต้องเปิดทุกหน่วยบริการของโรงพยาบาลพร้อม ๆ กัน เพราะว่าทุกหน่วยมีความสัมพันธ์กัน จะเปิดเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้นไม่ได้”

(ผู้บริหารสำนักวิชาแพทยศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์เครื่องมือฯ ผมมีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ จะปล่อยให้อยู่สภาพนั้นไม่ได้ และที่ผมมีความรู้สึกลำบากใจมากก็คือ ทั้ง ๆ ที่เรามีระบบรวมบริการ ประสานภารกิจในเรื่องนี้ และเป็นมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่งบครุภัณฑ์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งปียังน้อยกว่าครุภัณฑ์ของบางหน่วยงาน ... และทราบว่ามหาวิทยาลัยเองก็มีจุดยืนที่

แข่งขันในการซื้อครุภัณฑ์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะไม่ใช้เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ผมก็จะอยู่ในฐานะที่ต้องพยายามเข้าใจมหาวิทยาลัยด้วยเช่นกัน”

(อดีตผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

□ ด้านการเรียนรู้

“...ก็เหมือนกับที่ผมไปรอซื้อแจ๊งบประมาณแผ่นดินและทำให้ได้เรียนรู้ข้อมูลด้านงบประมาณที่รัฐสภา ผมพยายามดูรอบ ๆ ตัว พยายามสังเกตว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณเขาทำงานอย่างไรในช่วงเวลาที่รอการซื้อแจ๊งบประมาณแผ่นดินอยู่ในรัฐสภา สำนักงานงบประมาณเขาสื่อสารกับนักการเมืองอย่างไร พอผมไปเห็นภาพมันทำให้ผมเข้าใจคน ผมเข้าใจคนว่าทั้งประเทศเขากำลังทำงานอยู่เกี่ยวกับเรื่องใด หัววิธีการใดอยู่ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องพยายามเข้าใจคนอื่น และถ้าเราอยากจะได้งบประมาณเราก็ต้องเป็นคนปรับตัว”

(อดีตผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

“...คือเริ่มเรียนรู้ว่า สมมุติเราทำคำขอครุภัณฑ์ ประการแรกเราจะต้องจัดเรียงงบประมาณต่อหน่วยมากกว่าหนึ่งล้านบาท น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท ในตอนแรกผมก็ไม่ได้รู้ต้องจัดแยกอะไร และเวลาทำเอกสาร เราก็เรียนรู้เหมือนกันว่าเอกสารที่เตรียมเราต้องเรียงลำดับใส่ดัชนี (index) เข้าไป ... ถ้าต้องดูแล 3 มหาวิทยาลัย ข้อมูลมหาวิทยาลัยของเราสามารถหิบบได้ง่าย รู้เรื่องครบถ้วนหมด ก็เป็นธรรมดาที่อยากจะทำของเราก่อนมหาวิทยาลัยอื่น เขาก็ต้องเลือกทำสิ่งที่ง่ายให้เสร็จก่อนเป็นเรื่องธรรมชาติ ผมก็วิเคราะห์แบบนั้นและพยายามตอบสนองเรื่องนี้ให้ทำงานง่าย”

“...ผมไปเรียนรู้ว่าทำไมมหาวิทยาลัยมหิดลได้หลายรายการ เลยไปคุยกับรุ่นน้อง เขาบอกว่าที่มหาวิทยาลัยมหิดลจะมีแบบแปลน มี BOQ พร้อม พอถึงเวลาก็หยิบออกมาส่งได้เลย ถ้าไม่ได้ก็เก็บไว้ พอปีต่อมาเขาก็เอามาปรับ BOQ ตามราคาให้เป็นปัจจุบันไว้ส่งต่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ตั้งแต่นั้นมาผมก็ขอทางมหาวิทยาลัยเลยว่าเราต้องมาเตรียมการแบบนี้ แต่ว่าของเรามีแบบแปลน มี BOQ รออยู่แล้วตามโครงการที่เราวางแผนไว้ พอปีนี้ได้เราก็เก็บเอาไว้ เพราะฉะนั้นแล้วผมเชื่อว่าในส่วนอื่น ๆ การที่คุณจะแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นได้คุณต้องทำแบบนี้”

(ผู้บริหารสำนักวิชาแพทยศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...มาระยะหลัง ๆ ผมก็เริ่มเข้าใจกระบวนการจัดทำคำของบประมาณครุภัณฑ์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น ก่อนหน้านั้นเราส่งคำของบประมาณเพียงชื่อรายการกับราคาโดยประมาณ แต่ตอนหลังเราต้องมีใบเสนอราคา ต้องมีคู่เทียบ มีเหตุผลความจำเป็น ซึ่งสำนักวิชาของเราก็จะดำเนินการตามนี้ครับ และถ้าปีนี้นักวิชาไม่ได้รับจัดสรรทั้งหมดเราก็จะเอาส่วนที่เหลือเก็บไว้ โดยประสานกับทางศูนย์เครื่องมือฯ หากมีการให้เสนอเพิ่มเติมอีกก็อาจจะใช้ความต้องการเดิมได้ทันที”

“...อาจจะเป็นเพราะว่าผมทำเรื่องนี้มาตั้งแต่เป็นรองคณบดี ทำเรื่องนี้มา 10 กว่าปีแล้ว ผมเข้าใจกระบวนการแล้ว แต่ก่อนคณบดีท่านเดิมได้มอบหมายให้ผมดำเนินการ พอถึงตอนนี้ผมก็ยังทำเอง เรื่องประชุมงบประมาณผมก็จะเข้าเองและจะดูตรงนี้เอง”

(ผู้บริหารสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...ปีที่ผ่านมาสำนักงบประมาณก็ตัดจริงๆ รายการใดไม่พร้อมตัดเลย มีตัวอย่างให้เห็น มันเป็นการมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าเราไม่ได้ขู่ สิ่งที่ยกเราไม่ได้บอกเอง สำนักงบประมาณเขาพิจารณาตามนี้ ถ้าคุณไม่พร้อมคุณก็ไม่ได้ มันเป็นพัฒนาการเดียวกัน คือ แต่ก่อนเราบอกว่าเอกสารครบ แต่เหมือนกับว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณไม่ได้ลงรายละเอียดว่าครบจริงหรือเปล่า แต่ตอนนี้เกิดปัญหาเพราะคุณไม่พร้อม คุณก็เลยไม่ได้ สุดท้ายคุณต้องมีความพร้อม ... ครุภัณฑ์ผมก็เห็นความเปลี่ยนแปลงและสำนักวิชาเองก็เห็นว่า ถ้าเอกสารไม่ครบ โอกาสได้ยาก”

(ผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

□ ด้านการทดลองปฏิบัติ

“...เวลาที่ผมจะนำเสนออะไรก็ตาม เราไม่ตั้งใจหย่ว่าเราอยากจะพูดอะไร แต่เราตั้งใจหย่ว่าคนพิจารณาเขาอยากจะฟังอะไร อะไรที่ง่ายในการตัดสินใจ อะไรคือสิ่งที่เขาสนใจ แล้วเรามีการส่งข้อมูลไป พูดง่าย ๆ คือหากเราจะเข้าสอบต้องรู้คนตรวจข้อสอบ จะสอบข้อสอบข้อไหน และคำตอบคืออะไร ฉะนั้นโจทย์แบบนี้จะใช้อยู่ตลอดสำหรับการบริหาร”

“...ผมก็จะสอนทีมงานเสมอว่า ข้อมูลที่สำนักงบประมาณขอมานั่นเขาไม่ได้ขอเล่น ๆ แต่ขอไปเสนอผู้ใหญ่ หากส่งไม่ได้ต้องมาปรึกษาผมว่าทำอย่างไร และลักษณะการทำงานของผมเรียกว่าค่อนข้างจะจู้ และติดตามอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง พอผมรู้ว่าสำนักงบประมาณขอข้อมูลมา 2 วันผมก็ส่งอีเมลถามทีมงานว่าส่งไปหรือยัง ถ้าลูกน้องตอบว่ายังไม่ส่ง ผมก็จะลงไปพบว่ามันเกิดอะไรขึ้น ... เจ้าหน้าที่ที่จึงคิดว่าต้องรีบส่ง หากไม่ส่งไปผู้อำนวยการฯ จะลงมาติดตามอีกแน่ มันก็ทำให้อยู่ไม่ได้”

(ผู้บริหารสำนักวิชาแพทยศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...ผมเห็นความเปลี่ยนแปลงการพัฒนาการของทั้งสองฝ่าย อันดับแรก คือ เรื่องของการให้ข้อมูล ทิศทางของการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ข้อมูลในแต่ละปีจะเน้นอะไร แม้ว่าบางครั้งในการทำงบประมาณแบบเร่งรีบก็ตาม ก็จะมีข้อมูลชัดว่ารัฐบาลจะเน้นข้อมูลตรงไหน โครงการพิเศษและโครงการประจำปีอะไร ส่วนแผนงานจะแจ้งแต่เนิ่น ๆ ก่อนว่าปีนี้จะเน้นทางด้านไหน สถานการณ์ไหนบ้าง ทางหน่วยงานก็จะมีเตรียมตัวให้เป็นไปในทิศทางที่ทางสำนักงบประมาณอยากจะเห็น”

“...คือทราบกติกา เริ่มเข้าใจกติกา และวิธีการจัดงบประมาณ ... ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเองก็จะต้องเหลียวไปมองดูว่า ในการขอครุภัณฑ์ชื่อนี้ต่อไปเรื่อย ๆ อาจจะยังตอบคำถามของสำนักงบประมาณไม่ได้ เช่น ครุภัณฑ์ที่ซ้ำซ้อนกันทำไมสองรายการชื่อเหมือนกันแต่ราคา

ต่างกัน ... ฉะนั้น ศูนย์เครื่องมือฯ จะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเป็นอย่างดี ซึ่งก็คือสำนักวิชาให้ความร่วมมือเต็มที่ อันนี้เป็นข้อดี”

(ผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

□ ด้านการยอมรับ

“...ธรรมดาครับผมเข้าใจคนตัดสินใจไม่ได้สิ้นสุดที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณที่ดูแลงบประมาณของมหาวิทยาลัยในขั้นต้น แต่คนตัดสินใจคือคนที่อยู่สูงกว่านั้น ซึ่งเขาจะต้องเข้าใจกระบวนการที่จะไปเสนอหัวหน้าของเขาวouldต้องมีข้อมูลอะไรบ้างเพื่อการตัดสินใจ ซึ่งธรรมชาติของผู้ตัดสินใจผมเชื่อว่าเขาไม่ได้อ่านข้อมูลทั้งหมด แต่เขาจะต้องตอบคำถามให้ได้สองข้อ คือ พิสูจน์ได้ไหมว่าหน่วยงานของคุณมีความพร้อมในการซื้อ และสิ่งที่ซื้อจะมีเหตุผลประกอบอย่างไร ต้องมีคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร ...”

(ผู้บริหารสำนักวิชาแพทยศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...ที่เปลี่ยนก็คือ อาจารย์หลายท่านเห็นว่าอะไรที่มันคาดคิดไม่ถึง ถ้าเราพร้อม เราก็สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเห็นว่าครั้งหนึ่งเคยประสบความสำเร็จ เขาก็เริ่มมีความหวังนะครับ”

“...Key word ของผมก็คือ เรามีบุญเกาน้อย สิ่งที่เราจะทำได้คือเตรียมให้พร้อม หมายถึงว่าเตรียมให้พร้อมที่สุด ในขณะที่เรายังไม่รู้ว่าจะวันข้างหน้ามันจะเกิดอะไรขึ้น เรามีหน้าที่ คือ ต้องเตรียมไว้ให้พร้อม”

(อดีตผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

“...ถ้าตัวเองขอแล้วยากแล้วจะไม่ได้ เพราะการของงบประมาณครุภัณฑ์ไม่ใช่ลักษณะที่ทำแล้วจะต้องได้เสมอไป แต่ถ้าไม่ทำก็จะได้ไม่ได้ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ และถ้าทำแล้วก็ต้องเตรียมใจว่าจะไม่ได้ด้วย คือ ผมจะสื่อสารบอกทีมงานเสมอว่า ถ้าเราไม่ทำ เราก็ไม่ได้แน่นอน แต่ถ้าเราทำเรายังมีโอกาสลุ้นว่าจะได้หรือไม่ได้ และพวกเราก็เข้าใจในตรงนี้นะครับ เพราะฉะนั้นหากใครไม่ขอแล้ว ไม่ว่าจะเท่าไรก็ได้ ... แต่ละสาขาวิชาจะขอประมาณ 20-30 ล้านบาท และมีเอกสารครบถ้วน แสดงว่าเขาเข้าใจในกระบวนการว่าเป็นการของงบประมาณ จะได้หรือไม่ได้มันก็อีกเรื่องหนึ่ง”

(ผู้บริหารสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, สัมภาษณ์. 2558)

“...อันดับแรกจุดเปลี่ยนของภายในคือโครงการเงินกู้ DPL ได้เป็นสิ่งพิสูจน์ให้เห็นชัดว่าถ้าคุณพร้อม คุณได้จริง ได้ของจริง หลังจาก DPL แล้วก็จะมีการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกกรอบหนึ่ง ซึ่งอันนั้นก็ชัด ตรงนี้คือจุดเปลี่ยน”

“...เมื่อเราทุกคน ทุกฝ่ายเข้าใจไปในทิศทางที่เราของงบประมาณ ผมคิดเลยไปถึงว่า ถ้าในอนาคต งบประมาณสิ่งก่อสร้างที่เสร็จแล้ว สำนักวิชาต่าง ๆ สามารถเสนอขอครุภัณฑ์ประจำอาคารได้

หมายความว่า ต่อไปสำนักวิชาต่าง ๆ จะเริ่มมองเห็นแล้วว่าในระยะยาวควรวางแผนครุภัณฑ์และงบลงทุนของคุณอย่างไร โดยผ่านระบบรวมบริการ ประสานภารกิจ”

(ผู้บริหารศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สัมภาษณ์. 2558)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร/ผู้ดูแลนโยบาย/คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำของบประมาณ จำนวน 45 คน ได้แก่ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.7 แนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ

กรอบประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการมีส่วนร่วม		
1. ขอให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักกำหนดกรอบการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ชัดเจน เช่น ระยะเวลา รายละเอียดคำของบประมาณ เป็นต้น เพื่อให้สามารถจัดทำบประมาณได้ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้	7	14.89
2. มหาวิทยาลัยควรจัดประชุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อระดมความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน	9	19.15
ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน		
3. มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงาน หรือส่วนแผนงานควรมีแนวทางให้ทุกคน ตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณที่ตรงกัน เพื่อหาแนวทางในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย และทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน	11	23.40
ด้านการติดต่อสื่อสาร		
4. ควรมีการพบปะเจรจาระหว่างส่วนแผนงานและหน่วยงานที่ดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อให้กระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน	5	10.64

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

กรอบประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน		
5. เนื่องจากการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณระหว่างเจ้าภาพหลักและหน่วยงานสนับสนุนบางครั้งมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ทำให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานบางอย่าง ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานกลาง ได้แก่ ส่วนแผนงาน ควรมีแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน เป็นต้น	10	21.28
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
6. ขอให้มีส่วนช่องทางสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานด้านจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน	5	10.64

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะแนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพครบปัจจัยทุกด้าน โดยด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน มีความถี่การตอบแบบสอบถามสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 23.40 ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ “มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงาน หรือส่วนแผนงานควรมีแนวทางให้ทุกคนตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณที่ตรงกัน เพื่อหาแนวทางในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย และทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน” รองลงมา คือ ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน คิดเป็นร้อยละ 21.28 โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ “การดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณระหว่างเจ้าภาพหลักและหน่วยงานสนับสนุนบางครั้งมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ทำให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานบางอย่าง ดังนั้น มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานกลาง ได้แก่ ส่วนแผนงาน ควรมีแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน เป็นต้น”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลพร้อมข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 45 คน เป็นผู้บริหาร ผู้ดูแลนโยบายและคณาจารย์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 ปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 และปริญญาเอก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 โดยส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และสังกัดสำนักวิชา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89

5.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินฯ

จากกรอบการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ มีทั้งสิ้น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยในกรณีของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ในแต่ละด้านมีระดับความสำคัญต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีระดับความสำคัญต่อความร่วมมือฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 3.99 3.94 3.99 และ 3.89 ตามลำดับ และเมื่อศึกษาโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า **ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน** สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านอื่นไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับดังกล่าว

และในด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน การยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน โดยผลจากการวิจัยพบว่า ในแต่ละปัจจัยมีระดับความสำคัญต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 4.02 4.00 และ 3.91 ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน สามารถพยากรณ์ความร่วมมือในการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่นไม่สามารถพยากรณ์ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับดังกล่าว

5.1.3 แนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลจากการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัจจัยการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน ที่อยู่ในด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และจากการศึกษาเชิงลึกลงในรายละเอียดผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพื่อหาข้อมูลในเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำนวน 4 ท่าน โดยทุกท่านนี้ล้วนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในช่วงของการเปลี่ยนแปลงต่อการเพิ่มขึ้นของงบประมาณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในช่วงที่ศึกษา โดยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์จัดกลุ่มเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยพบว่าได้กล่าวถึงกระบวนการบางประการที่เกิดขึ้นและมีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ (1) ความตระหนักในปัญหาหรือในความสำคัญบางประการที่จะต้องลงมือดำเนินการอย่างใด อย่างหนึ่ง (2) การเรียนรู้จากการที่ได้เข้าไปส่วนหนึ่งของสถานการณ์นั้น (3) การทดลองปฏิบัติอันเกิดจากความเข้าใจในเงื่อนไขในสถานการณ์นั้น และ (4) การยอมรับเมื่อเห็นผลที่ได้เกิดขึ้น ซึ่งผลที่ได้จากข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิเพิ่มเติม พบว่า ได้มีแนวคิดที่สอดคล้องและสามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาพบได้เป็นอย่างดี ได้แก่ แนวคิดของกระบวนการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลและในองค์กรที่เสนอโดยสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ้างถึงใน อนุชิต อนุสวัสดิกุล, 2558) เป็นอย่างมาก โดยกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้อธิบายว่าเกิดขึ้นได้ใน 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของบุคคล ที่เริ่มต้นจากการตระหนักไปสู่การเรียนรู้ ทดลอง/ปฏิบัติ การประเมินผล การยอมรับ และรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง และส่วนขององค์กร เริ่มต้นจากการกำหนดกลยุทธ์ไปสู่การปรับกระบวนการ ปรับโครงสร้าง ปรับรูปแบบงาน การวัดผล และรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง ดังนั้น ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้ทั้งเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ จึงมีความสัมพันธ์กันโดยหากได้นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้กล่าวถึงไปแล้วมาเป็นตัวเชื่อมโยงก็จะยิ่งเห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันยิ่งขึ้น ดังนี้

ดังนั้น กระบวนการเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ดังกล่าว จึงสามารถนำไปเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้เป็นไปตามขั้นตอนความสัมพันธ์ดังกล่าวต่อไป

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จากวรรณกรรมที่ได้มีการศึกษาในการวิจัยนี้ ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายในหลายประเด็น เช่น การที่บุคคล กลุ่มของคน หรือองค์กรที่มีความสมัครใจมาพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกันหรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกันโดยที่สมาชิกมีความเป็นอิสระในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในหลายด้าน โดยมีการจัดรูปแบบของการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมความร่วมมือ และตระหนักที่จะทำร่วมกัน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Joanna Smith และ Priscilla Wohlstetter (2006) นอกจากนี้ ยังมี

ประเด็นเพิ่มเติมความหมายจากข้างต้น ได้แก่ ประกอบด้วยองค์การที่มีฐานะเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Catherine Alter และ Jerald Hage (1993) ทั้งนี้ เมื่อนำแนวคิดจากวรรณกรรมดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับกรณีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีแล้ว เครือข่ายการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจะมีองค์ประกอบความสัมพันธ์ดังนี้

องค์ประกอบเครือข่ายฯ	องค์ประกอบเครือข่ายการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
บุคคล กลุ่มของคน หรือองค์การที่มีความสมัครใจมาพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกันหรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน	ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ - ส่วนที่เป็นลักษณะของหน่วยงานที่ร่วมจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดิน เช่น ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักวิชาต่าง ๆ ส่วนแผนงาน ส่วนอาคารสถานที่ เป็นต้น - ส่วนที่เป็นตัวปัจเจกบุคคล เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีผลงาน และ/หรือ ผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับการจัดทำคำขอบประมาณในแต่ละปี
สมาชิกมีความเป็นอิสระ (มีการทำงานเป็นของตนเอง)	หน่วยงานและบุคคล ผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยต่างมีพันธกิจเฉพาะของหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ และมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ และตัดสินใจในภารกิจของหน่วยงานตนเอง จึงมีความเป็นอิสระต่อกันในภารกิจเฉพาะของตน
มีความสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน	หน่วยงานต่าง ๆ และบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินในแต่ละปีนั้น นอกจากหน่วยงานจะมีพันธกิจที่จะต้องดำเนินงานแล้ว การส่งต่องาน หรือการส่งต่อผลงานการให้บริการระหว่างหน่วยงานเป็นกลไกที่จะมีความสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงาน หรือ จากหน่วยงานไปสู่บุคคล เช่น ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากมีพันธกิจที่ต้องดำเนินการเป็นเฉพาะตัวแล้วยังมีความสัมพันธ์ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับส่วนอาคารสถานที่ด้วย เป็นต้น

องค์ประกอบเครือข่ายฯ	องค์ประกอบเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณ แผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
มีการจัดรูปแบบของการจัดการให้เป็น กลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมความ ร่วมมือ	ในกระบวนการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย จะมีกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่าง เครือข่าย เช่น กระบวนการตามหลักการ “รวมบริการ ประสานภารกิจ” กระบวนการบูรณาการจัดทำ งบประมาณระหว่างหน่วยงาน และกระบวนการบูรณา การด้านงบประมาณกับภายนอก ซึ่งทั้งหมดจะเชื่อมโยง ความร่วมมือภายในเครือข่ายฯ เข้าด้วยกัน
การตระหนักที่จะทำร่วมกัน	จากเชื่อมโยงที่มีความสัมพันธ์กันทั้งหมดของ เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินภายใน มหาวิทยาลัย ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่าง หน่วยงานต่อหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานไปยัง บุคคล ซึ่งจะไม่สามารถดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน หน่วยงานได้ การตระหนักที่จะต้องทำงานร่วมกันจึง เกิดขึ้นในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
มีเป้าหมายที่วางไว้เพื่อการบรรลุร่วมกัน	แต่ละหน่วยงาน บุคคล ที่เข้าร่วมดำเนินการใน เครือข่ายต่างมีเป้าหมายเป็นการเฉพาะ แต่จะมี ความสัมพันธ์กันไม่แยกเป็นอิสระ ซึ่งจะทำให้เกิดความ ร่วมมือกันเพื่อให้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ทั้ง เป้าหมายเฉพาะของหน่วยงาน และเป้าหมายรวมของ เครือข่ายฯ

5.2.2 จากผลการศึกษาวรรณกรรมและผลจากการวิจัยเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ
ของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้พบองค์ประกอบ
และความสัมพันธ์ที่มีผลต่อปัจจัยความร่วมมือของเครือข่ายฯ เป็นดังนี้

องค์ประกอบ เครือข่ายฯ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ		กระบวนการสำคัญ ที่ส่งผลต่อความร่วมมือฯ
สมาชิกมีความเป็น อิสระ (มีการทำงาน เป็นของตนเอง)			

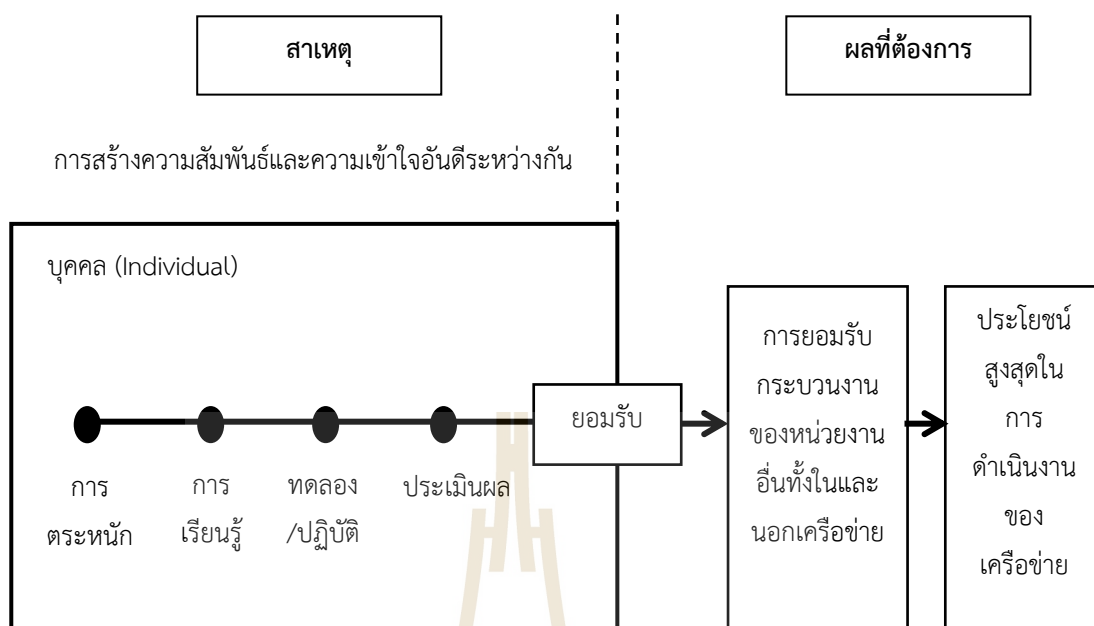
องค์ประกอบ เครือข่ายฯ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ	กระบวนการสำคัญ ที่ส่งผลต่อความร่วมมือฯ	กระบวนการสำคัญ ที่ส่งผลต่อความร่วมมือฯ
บุคคล กลุ่มของคน หรือองค์การที่มีความ สมัครใจมาพบปะกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่าง กันหรือลงมือทำ กิจกรรมร่วมกัน			
มีความสัมพันธ์ ระหว่างกันในหลาย ด้าน*	- การมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน**	- สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อเกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน*** - ยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน - เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน - ดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างกัน	- การตระหนัก - การเรียนรู้ - ทดลอง/ปฏิบัติ - ประเมินผล - ยอมรับ
มีการจัดรูปแบบของ การจัดการให้เป็นกลไก ขับเคลื่อนเชื่อมโยง กิจกรรมความร่วมมือ	- การมีส่วนร่วม - การติดต่อสื่อสาร - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
การตระหนักที่จะทำ ร่วมกัน			

องค์ประกอบ เครือข่ายฯ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ		กระบวนการสำคัญ ที่ส่งผลต่อความร่วมมือฯ
มีเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อการบรรลุร่วมกัน	- การมีเป้าหมาย ร่วมกัน		

หมายเหตุ :

1. รายการที่มีสัญลักษณ์ (*) (**) และ (***) หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. ที่มาของข้อมูลในแต่ละส่วน ได้แก่ (1) องค์ประกอบเครือข่าย นำผลมาจากการศึกษาและสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ นำผลมาจากการศึกษาและสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการวิจัยที่ได้จากประชากรที่ศึกษา และ (3) กระบวนการสำคัญที่ส่งผลต่อความร่วมมือฯ นำผลมาจากการศึกษาและสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินที่อยู่ในช่วงเหตุการณ์ที่กำหนด

5.2.3 จากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า **ปัจจัยการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน** เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน ที่อยู่ในด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่อยู่ในเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและมีบทบาทสำคัญในช่วงของการเปลี่ยนแปลงการเพิ่มขึ้นของงบประมาณเป็นอย่างมาก ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์สามารถนำมาจัดกลุ่มเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การตระหนัก การเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติ และการยอมรับ ตามลำดับ ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่งกับผลงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ้างถึงใน อนุชิต อนุสวัสดิกุล, 2558) ในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลง (The Change Process) โดยเฉพาะด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านบุคคล (Individual) ตามลำดับขั้นตอน ได้แก่ การเริ่มที่การตระหนัก ไปสู่การเรียนรู้ การทดลอง/ปฏิบัติ การประเมินผล การยอมรับ และปลายทางรางวัลหรือผลตอบแทนที่คาดหวัง ตามลำดับ โดยสามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

5.2.4 จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยเมื่อได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ได้จากการวิจัยในวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 และจากข้อค้นพบของกระบวนการที่ได้จากผลการศึกษาในรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในส่วนของระดับผู้บริหารหน่วยงานของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จุดเริ่มต้นของความเข้าใจอันดีระหว่างกันเกิดจากความตระหนัก ซึ่งความตระหนักจะมีเงื่อนไขสถานการณ์ที่ทำให้เกิดขึ้นแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน และได้นำไปสู่ความต้องการการเรียนรู้ โดยข้อมูลที่ได้มีความใกล้เคียงกัน ได้แก่ การเรียนรู้โดยการเข้าไปสัมผัสกับสถานการณ์จริงและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำคำขอและพิจารณาประมาณแผ่นดิน จนเกิดการรับรู้ เข้าใจและนำมาทดลองปฏิบัติในหน่วยงาน และเมื่อทราบผลที่เกิดขึ้นก็ไปสู่การยอมรับในลำดับต่อมา สำหรับในส่วนบุคลากรในระดับผู้ปฏิบัติ เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว พบว่า มีความต้องการให้มหาวิทยาลัย หรือส่วนแผนงานสื่อสารหรือสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเพื่อให้ทุกคนได้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำคำของบประมาณ และหาแนวทางในการคิดวิเคราะห์เพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดหมาย และทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงเนื่องจากการจัดทำคำของบประมาณระหว่างเจ้าภาพหลักและหน่วยงานสนับสนุนบางครั้งยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ทำให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานบางอย่าง ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัย หรือส่วนแผนงานได้เข้าไปช่วยส่งเสริมความเข้าใจให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ก็จะทำให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1.1 มหาวิทยาลัยควรบรรจุเนื้อหาและการฝึกอบรมหลักสูตรในเรื่องของการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินในเชิงลึกไว้ในหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารทั้งในระดับสูงและระดับกลาง เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารเกิดการตระหนัก การเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภายนอกและความจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมภายในหน่วยงานอยู่เสมอ ทั้งนี้ วิธีการในการสร้างการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวให้แก่ผู้บริหาร เช่น การสร้างโอกาสให้ผู้บริหารได้เข้าไปสัมผัสกระบวนการและวิธีการทำงานของภายนอกในการจัดทำและพิจารณาคำของบประมาณแผ่นดินในสถานการณ์จริงในทุกขั้นตอน เป็นต้น

5.3.1.2 มหาวิทยาลัยโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายวางแผนและส่วนแผนงาน ควรประสานร่วมมือกับหัวหน้าหน่วยงานของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในการให้ข้อมูล ข่าวสาร สร้างความเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะบุคลากรผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ไม่เกิดข้อสงสัยที่ยังต้องการการชี้แจง รวมทั้งการช่วยส่งเสริมความเข้าใจ เพื่อแก้ไขปัญหาความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ก็จะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 จากการวิจัยครั้งนี้ ได้ทราบข้อมูลและเงื่อนไขของสถานการณ์ที่ทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านบุคคล (Individual) ที่ชัดเจนในส่วนของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานเครือข่ายฯ แต่ในกรณีของผู้ปฏิบัติงานยังไม่ได้มีการศึกษาในเชิงลึก จึงเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.2 กระบวนการเปลี่ยนแปลงในส่วนขององค์การ (Organizational) ยังไม่มีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่น่าสนใจและสามารถนำมาใช้เป็นต้นแบบเพื่อขยายไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีต่อไป

5.3.2.3 การวิเคราะห์ผลยังไม่มีการแยกระหว่างกลุ่มที่มีตำแหน่งผู้บริหาร/ผู้ดูแลนโยบายกับกลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปด้วย เพื่อศึกษาความสอดคล้อง/ความแตกต่างของความเห็นระหว่างกลุ่มที่ทำหน้าที่บริหาร/กำกับนโยบายกับกลุ่มที่เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบาย จึงเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

รายการอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2538). **เครื่องมือการทำงานแนววัฒนธรรมชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: มายด์พับบริสซิ่ง.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ส. เอเชียเพรส จำกัด.
- ชนัญญา กาญจนรังษิณท์. (2542). การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา. **วารสารพัฒนาชุมชน** 38 (1): 13-14
- จรวพร ธรณินทร์. (2550). การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย. [ออนไลน์].
ได้จาก: <https://www.google.co.th/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv>
- แตงอ่อน มั่นใจตน. (2545). ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน: บทเรียนจากตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา. **วารสารพัฒนบริหารศาสตร์** 45 (3): 75-115
- นฤมล นิราทร. (2543). **การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อควรพิจารณาบางประการ**.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร.
- ปทุมมา ศรีนครธรรม. (2550). **สรุปเนื้อหาเครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ**. ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก.
- ประยูรศรี บุตรแสนคม. (2554). การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 17 (1): 43-60.
- ปิยากร หวังมหาพร. (2555). **ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ: การวิเคราะห์ข้ามกรณี**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ผลิน ภูเจริญ. (2547). **การจัดการธุรกิจร่วมสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เอกพิมพ์ไท จำกัด.
- ไพฑูรย์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). **กระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางสังคม: กรณีศึกษาบ้านหนองขาว อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). **การพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มนตรี นุ่มนาม. (2558). **เครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรมโครงการประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่นเมืองบางขลัง จังหวัดสุโขทัย**. [ออนไลน์].
ได้จาก: <http://dllibrary.spu.ac.th:8080/dspace/bitstream/123456789/4533/5/%.pdf>

ยุพาพร รูปงาม. (2545). **การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบ**

ราชการ. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วัลภา ทับแก้ว. (2558). **การประสานงานในองค์กร.** [ออนไลน์]. ได้จาก:

<http://www.npu.ac.th/gad/pdf/m2.pdf>

วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2550). **เครือข่าย: นวัตกรรมการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร:

บุญศิริการพิมพ์.

สมิต สัจฉกร. (2553). **เทคนิคการประสานงาน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ. (2547). **รายงานการศึกษาเรื่องโครงการศึกษารูปแบบ**

การเสริมสร้างเครือข่ายพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. กรุงเทพมหานคร: หจก. เทพเพ็ญวานิสย์.

สุรเดช สมิเปรม. (2558). **เทคนิคการประสานงานเครือข่าย.** [ออนไลน์]. ได้จาก:

<http://www.slideserve.com/bradley-crosby/6718560>

เสถียร จิรรังสินันต์. (2549). **บทความความรู้เกี่ยวกับองค์กรเครือข่าย.** สำนักส่งเสริมและประสาน

การมีส่วนร่วมองค์กรเครือข่าย. สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

เสาวลักษณ์ ชายทวีป. (2542). **เครือข่ายสตรีทางการเมืองส่วนท้องถิ่น : กรณีเครือข่ายแม่หญิง**

ล้านนา และชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำสตรีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ =

Network of women in local politics. กรุงเทพมหานคร: มุลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท.

สำรวย ผัดผล. (2543). **การศึกษาขบวนการทางสังคมแนวใหม่: กรณีศึกษาเครือข่ายอภิมหาเมืองน่าน.**

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อะห์มัด ยี่สุนทร และสมบุรณ์ สุวรรณราช. (2553). **การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม**

(Network Building and Participatory) [ออนไลน์]. ได้จาก:

<https://hasbulah.wordpress.com/2010/08/03/>

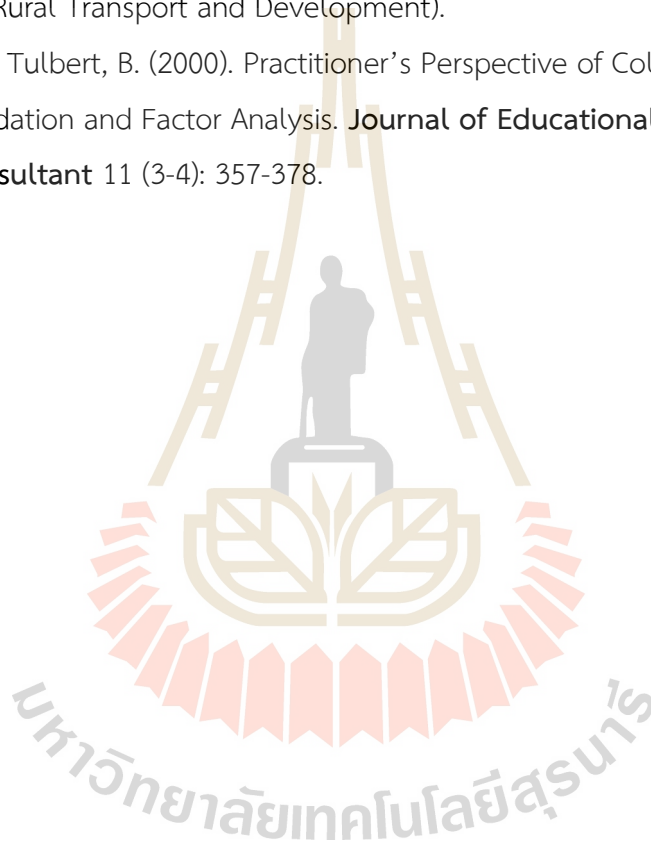
Alter, Catherine and Hage, Jerald. (1993). **Organization Working Together.** California :

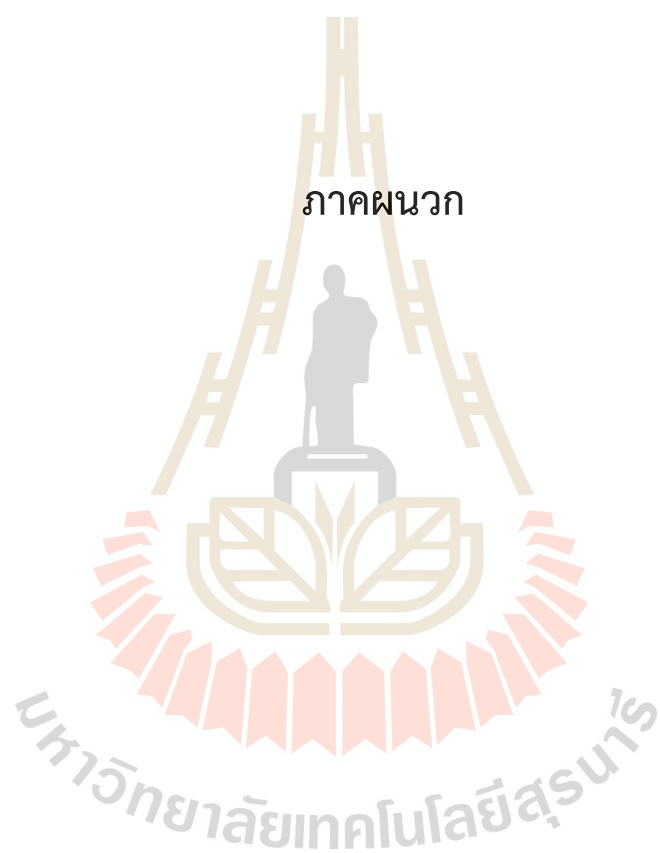
Sage Publication, Inc.

Boissevain, Jeremy and J. Clyde Mitchell. (1973). **Network Analysis : Studies in Human**

Interaction. Netherlands: Mouton & Co.

- Graham, J. & Wright, J.A. (1999). What does interprofessional collaboration mean to Professionals working with pupils physical disabilities. **British Journal of Special Education** 22 (1).
- Smith, Joanna and Priscilla, Wohlstetter. (2006). **Understanding the Different Faces of Partnering : A Typology of Public – Private Partnerships**. School Leadership and Management.
- Starkey, Paul. (1997). **Networking for Development**. IFRTD (The International Forum for Rural Transport and Development).
- Weltch, M., & Tulbert, B. (2000). Practitioner's Perspective of Collaboration: A Social Validation and Factor Analysis. **Journal of Educational and psychological consultant** 11 (3-4): 357-378.

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คำชี้แจง

ด้วยส่วนแผนงานได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือและแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ซึ่งดำเนินการศึกษาภายใต้กรณีศึกษา 3 กรณี ประกอบด้วย

- ☐ โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
- ☐ โครงการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะ 3 เดือนแรก ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2558
- ☐ โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ดังนั้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีแนวทางสำหรับการบริหารจัดการให้การจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป คณะผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในภาพรวมตามรายข้อคำถามในกรณีศึกษาใดกรณีหนึ่ง หรือทั้ง 3 กรณี จักเป็นพระคุณยิ่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
- 1.2 ระดับการศึกษา ☐ 1)ปริญญาตรี ☐ 2)ปริญญาโท ☐ 3)ปริญญาเอก ☐ 4) อื่น ๆ
- 1.3 ตำแหน่ง 1.4 สังกัดหน่วยงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

- 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่ารายข้อคำถามดังกล่าวส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่ารายข้อคำถามดังกล่าวส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่ารายข้อคำถามดังกล่าวส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่ารายข้อคำถามดังกล่าวส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่ารายข้อคำถามดังกล่าวส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

* หมายถึง ในกรณีที่รายข้อคำถามนั้นไม่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรงจึงไม่สามารถให้ข้อมูลได้

รายข้อคำถาม	ระดับความสำคัญ					
	5	4	3	2	1	*
ด้านการมีส่วนร่วม						
1. มีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหา						
2. ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน						

รายชื่อคำถาม	ระดับความสำคัญ					
	5	4	3	2	1	*
3. กำหนดข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร่วมกัน						
4. ระดมความคิดเห็น และมีข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยร่วมกัน						
ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน						
5. ตระหนักและให้ความสำคัญในการค้นหาวิธีการโดยมีเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่างมีจุดมุ่งหมาย						
6. งาน/กิจกรรมที่ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยลำพังได้จึงต้องแสวงหาแนวร่วมเพื่อร่วมกันคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน						
7. ดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน						
ด้านการติดต่อสื่อสาร						
8. พบปะเจรจาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายโดยให้มีความเข้าใจตรงกัน						
9. ประสานงานเพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของหน่วยงานต่างๆ						
ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน						
10. สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน						
11. ดำเนินกิจกรรมหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน						
12. เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน						
13. ยินดีและเต็มใจในการจัดทำคำของบประมาณร่วมกัน						
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้						
14. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์เพื่อการพัฒนางานด้านจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น						

รายชื่อคำถาม	ระดับความสำคัญ					
	5	4	3	2	1	*
15. จัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดิน						

ตอนที่ 3 ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คำชี้แจง โปรดประเมินระดับความร่วมมือของท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตามการรับรู้ของท่าน ตามความเป็นจริง

5 หมายถึง ท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินฯ

อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินฯ

อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินฯ

อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินฯ

อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ท่าน และ/หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินฯ

อยู่ในระดับน้อยที่สุด

* หมายถึง ในกรณีที่รายชื่อคำถามนั้นไม่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรงจึงไม่สามารถให้ข้อมูลได้

รายชื่อคำถาม	ระดับความร่วมมือในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี					
	5	4	3	2	1	*
7. เต็มใจ และยินดีจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย						
8. มีข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน						
9. เล็งเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงประโยชน์ในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย						
10. ประสานงานให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย						
11. ระดมความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย						

รายชื่อคำถาม	ระดับความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณ แผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี					
	5	4	3	2	1	*
12. สนับสนุนทรัพยากรของหน่วยงานสำหรับการจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้						

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน
ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ด้านการมีส่วนร่วม

.....

.....

.....

ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน

.....

.....

.....

ด้านการติดต่อสื่อสาร

.....

.....

.....

ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

.....

.....

.....

ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

.....

.....

.....

☺☺☺ ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ☺☺☺

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

วัตถุประสงค์	แนวคำถาม
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1. สาเหตุใดบ้างที่ทำให้หน่วยงานในเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณของมหาวิทยาลัยให้ความร่วมมือในการจัดทำรายละเอียดค่าของงบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้น เพราะเหตุใด <u>ด้านการมีส่วนร่วม</u> ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมทั้งหน่วยงาน และหน่วยงานสนับสนุน ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการที่หน่วยงานได้มีส่วนร่วมคิดเห็น ร่วมวางแผน และร่วมลงมือทำ เพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินตามที่ต้องการส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินการทำหน้าที่ย่างมีจิตสำนึกของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความตระหนักในบทบาท และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงานในความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในกระบวนการของงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง <u>ด้านการมีเป้าหมายร่วมกัน</u> ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการที่มีจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายร่วมกันระหว่างเครือข่ายในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการที่เกี่ยวกับการมีข้อตกลงร่วมกัน เช่นมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายความร่วมมือจากหน่วยงานอย่างเฉพาะเจาะจง เช่น ความต้องการงบประมาณแผ่นดินสำหรับโครงการเฉพาะเรื่อง เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการที่เกี่ยวกับความต้องการทรัพยากรร่วมกัน เช่น ความต้องการงบประมาณในรายการที่จะสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ของหลายหน่วยงาน อาทิ ความต้องการอาคารปฏิบัติการ เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์	แนวคำถาม
	ด้านการติดต่อสื่อสาร ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการสื่อสารระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการยอมรับและการรับรู้ตรงกัน เช่น หน่วยงานได้รับรู้ข้อมูลสถานการณ์ เหตุผล ความจำเป็น และวิธีการงบประมาณในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีแต่เดิม เช่น กระบวนการความร่วมมือ และการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายวางแผน ส่วนแผนงาน และหน่วยงานหลักมีความใกล้ชิด และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกเครือข่ายในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัย เช่น บทบาทของความเป็นหน่วยงานหลัก ตามหลักการ “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ที่ต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสานและจัดทำค่าของงบประมาณกับหน่วยงานรับบริการต่างๆ เป็นต้น ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ☐ ท่านมีความคิดเห็นว่าการพบปะ หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์เพื่อการพัฒนา ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหรือไม่ อย่างไรบ้าง 2. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ท่านมีความคิดเห็น ว่า สาเหตุใดบ้างที่มีผลต่อความร่วมมือในหน่วยงานของท่านโดยตรง 3. กระบวนการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินในหน่วยงานของท่านมีขั้นตอนอย่างไร 4. ในการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดินแต่ละปี มีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนหรือไม่ อย่างไรบ้าง 5. ท่านมีความคาดหวังกับการจัดทำค่าของงบประมาณในแต่ละด้านข้างต้นอย่างไรบ้าง
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเครือข่ายการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดิน	1. ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือการจัดทำค่าของงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา มีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์	แนวคำถาม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	2. ท่านมีแนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนากระบวนการ เครือข่ายการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภกฤษณ์ นิวัฒนากุล รองคณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
2. อาจารย์ ดร.ณัฐธญา เพือก่อง ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
3. นางสาวจิตตานันท์ ตีกุล เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ปฏิบัติงานด้านการวิจัยประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผลค่าความตรง (IOC) ของแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือของเครือข่ายการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ตัวแปรต้น มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 4 ข้อ 1) การมีส่วนในการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาร่วมกัน	2	1		2	0.667	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ☐ ปรับคำให้ชัดเจนมากขึ้น คำว่า ร่วมคิด เหมือนกับข้อ 4)
	2) การดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยแต่ละหน่วยงานยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน	3			3	1.000	
	3) การกำหนดข้อตกลง เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร่วมกัน	3			3	1.000	
	4) มีการระดมความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำคำขอบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยร่วมกัน	3			3	1.000	

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
	ด้านการมีเป้าหมาย ร่วมกัน จำนวน 3 ข้อ 1) การตระหนักและ ให้ความสำคัญในการ ค้นหาวิธีการ โดยมี เป้าหมายร่วมกัน เกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์อย่าง มีจุดมุ่งหมาย	3			3	1.000	
	2) เมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่าการ ดำเนินงาน/กิจกรรม นั้นไม่สามารถ ดำเนินการให้บรรลุผล สำเร็จได้โดยลำพัง จึง ต้องแสวงหาแนวร่วม เพื่อร่วมกันคิด วิเคราะห์และแก้ไข ปัญหาอย่างมี จุดมุ่งหมาย โดยได้รับ ผลประโยชน์ร่วมกัน ของทุกฝ่าย	3			3	1.000	
	3) ดำเนินงานให้ เป็นไปตามข้อตกลง วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้ร่วมกัน ที่สอดคล้องและ เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	2	1		2	0.667	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ☐ ยังไม่ชัดเจนว่าจะ สอบถามในประเด็นใด

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
	ด้านการติดต่อ สื่อสาร จำนวน 3 ข้อ 1) การพบปะ เจรจา เพื่อปรับเปลี่ยน ทัศนคติ หรือเปลี่ยน พฤติกรรมในกระบวน การทำงานของแต่ละ ฝ่ายให้เข้าใจตรงกัน	3			3	1.000	
	2) การประสานงาน เพื่อการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารในการดำเนิน กิจกรรมใดกิจกรรม หนึ่งของหน่วยงาน ต่าง ๆ	3			3	1.000	
	3) การสร้าง ความสัมพันธ์และ ความเข้าใจอันดี ระหว่างกัน เพื่อให้ เกิดการยอมรับรวมถึง การปรับเปลี่ยน ทัศนคติ หรือเปลี่ยน พฤติกรรมใน กระบวนการทำงาน ของแต่ละฝ่ายเพื่อ ประโยชน์สูงสุดในการ ดำเนินงาน	2	1		2	0.667	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ☐ เป็นคำถามที่ดีแต่ เหมือนกับจะคล้ายกับ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ☐ ควรไปอยู่ในหัวข้อ “ด้านการมีสัมพันธ์ ระหว่างกัน” หรือไม่

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
	ด้านการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน จำนวน 2 ข้อ 1) การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	3			3	1.000	
	2) การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในลักษณะที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน	3			3	1.000	
	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 2 ข้อ 1) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และประสบการณ์เพื่อการพัฒนางานด้านจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น	3			3	1.000	
	2) การพบปะ หรือ เพื่อแสดงความคิดเห็นให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดทำคำขอของบประมาณแผ่นดิน	2	1		2	0.667	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ☐ อาจเปลี่ยนเป็น การจัดกิจกรรมที่สนองต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างหน่วยงานเพื่อต้องการหาแนวปฏิบัติที่ดี

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
	ตัวแปรตาม จำนวน 6 ข้อ						
	1) มีความเต็มใจ และ ยินดีจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย	3			3	1.000	
	2) มีข้อตกลง เป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ในการ ดำเนินงานจัดทำคำ ของงบประมาณ แผ่นดินของ มหาวิทยาลัย อย่าง ชัดเจน	3			3	1.000	
	3) เล็งเห็น ความสำคัญ และ ตระหนักถึงประโยชน์ ในการจัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย	3			3	1.000	
	4) มีการประสานงาน ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก ในการจัดทำคำ ของงบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย	3			3	1.000	
	5) มีการระดมความ คิดเห็น เสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการ จัดทำคำขอ งบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย	3			3	1.000	

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	รายชื่อคำถาม	ผลการพิจารณา			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
		+1	0	-1			
	6) หน่วยงาน สนับสนุนทรัพยากร สำหรับการจัดทำคำ ของบประมาณแผ่นดิน ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้	3			3	1.000	
2. เพื่อศึกษา แนวทางในการ พัฒนา กระบวนการ เครือข่ายการ จัดทำคำขอ งบประมาณ แผ่นดินของ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารีให้มี ประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น	คำถามปลายเปิด 1) โปรดให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความ ร่วมมือในการจัดทำ คำของบประมาณ แผ่นดินให้มี ประสิทธิภาพเพิ่ม ยิ่งขึ้น (ด้านการมีส่วนร่วม/ด้านการมี เป้าหมายร่วมกัน/ ด้านการ ติดต่อสื่อสาร/ด้าน การมีสัมพันธ์ระหว่าง กัน/ด้านการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	3			3	1.000	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ☐ โปรดให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะอื่นๆที่จะ ส่งเสริมการพัฒนา ความร่วมมือ
3. อื่น ๆ	ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ (ชาย/หญิง) ระดับ การศึกษา (ปริญญา ตรี/ปริญญาโท/ ปริญญาเอก/อื่น ๆ) ตำแหน่ง (แบบเต็ม คำ) สังกัดหน่วยงาน (แบบเต็มคำ)	3			3	1.000	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2

1. คำถามควรขึ้นต้นด้วยคำกริยา (กรณีที่เป็น Rating Scale) เมื่อผู้ตอบอ่านแล้วจะสามารถตอบได้ว่า มากน้อย ปานกลาง ไม่ควรขึ้นต้นด้วยคำนาม (การ)
2. คำถามแต่ละข้อควรมีความหมายเดียว หากมีคำว่า “และ” ในคำถามให้ทบทวนว่า “และ” นั้นจะแยกเป็นอีก 1 ข้อคำถามได้หรือไม่ หากได้ควรแยก เพราะบางครั้งคนตอบจะเห็นด้วยกับช่วงก่อน และ แต่ไม่เห็นด้วยกับช่วงหลัง “และ”
3. ข้อคำถามที่สร้างควรมีเผื่อไว้ด้วย สร้างมาน้อยเกินไป เช่น 2-3 ข้อ หากนำไปทดสอบใช้แล้วความเที่ยงต่ำ จำเป็นต้องตัดออก อาจจะทำให้เหลือข้อคำถามที่จะวัดในประเด็นนั้นน้อยเกินไป

ประวัติผู้วิจัย

1. นายศรารุท ป้อมสินทรัพย์

หัวหน้าโครงการ

ที่อยู่ :

ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เลขที่ 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0 4422 4051 โทรสาร 0 4422 4050

Email : saravut@sut.ac.th

ประวัติการศึกษา :

ปี 2532 เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเงิน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปี 2543 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์ด้านการทำงาน :

ปี 2557-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาระบบงานนโยบายและ
แผน ชุดที่ 1 (ในที่ประชุมสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง
มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท.))
ปี 2555-ปัจจุบัน ประธานเครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา (HEP net)
ปี 2545-ปัจจุบัน หัวหน้าส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2541-2544 หัวหน้างานงบประมาณ ส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2536-2540 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2533-2535 นักวิเคราะห์และวิจัยตลาด บริษัท สยามยามาฮ่า จำกัด

ผลงาน :

1. นักวิจัยในการนำหลักแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลตามหลัก Balanced Scorecard มาใช้ในระดับมหาวิทยาลัยเป็นแห่งแรกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ มาใช้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)
2. นักวิจัยในการนำวิธีการถ่ายทอดตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Logical framework method) มาใช้อย่างได้ผลและเป็นรูปแบบในการถ่ายทอดแผนสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ 5 ปี
3. ที่ปรึกษาและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์วิทยาพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. ที่ปรึกษาและจัดทำระบบในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วิทยาพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. วิทยากรในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตร จังหวัดนครราชสีมา
6. วิทยากรในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตร จังหวัดนครราชสีมา
7. จัดทำเครื่องมือในการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วิทยาพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
8. วิทยากรในการจัดทำแผนพัฒนาของโรงพยาบาลจิตแพทย์ (ชื่อเดิม) จังหวัดนครราชสีมา
9. วิทยากรด้านการบริหารความเสี่ยงบรรยายให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ
10. วิทยากรด้านการจัดการความรู้บรรยายให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ
11. วิทยากรด้านการประเมินคุณภาพของการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐ (PMQA)
12. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564)
13. จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)
14. จัดทำแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)
15. วิจัยและพัฒนาโมเดลในการแปลงแผนลงไปสู่หน่วยงานระดับปฏิบัติ
16. วิจัยทางเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ความเหมาะสมของอัตราค่าบำรุงมหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2554
17. หัวหน้าโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ข้าวหอมมะลิของเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างที่ 1 (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) ช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)
18. หัวหน้าโครงการจัดทำแผนงานขับเคลื่อนแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
19. หัวหน้าโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อเกษตรกรและผู้ยากจน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559
20. หัวหน้าโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559
21. พัฒนาและจัดทำระบบการแปลงแผนยุทธศาสตร์และการถ่ายทอดสู่ตัวชี้วัดรายบุคคล ศูนย์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด
22. ที่ปรึกษาในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่ 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์)

23. การจัดทำโครงการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาด้านเศรษฐกิจแบบบูรณาการ บรรจุในแผนปฏิบัติราชการแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560
24. ที่ปรึกษาในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในโครงการตามยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่ 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) ในระหว่างปีงบประมาณ 2553-2555
25. หัวหน้าทีมที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการผลักดันนโยบายและแผนด้าน วทน.แห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2564) ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
26. หัวหน้าทีมที่ปรึกษาในการจัดประชุมสมัชชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนา ครั้งที่ 11 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
27. วิทยากรในการให้ความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2556-2560)
28. วิทยากรในการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2556-2560 เมื่อวันที่ 15-16 ธันวาคม 2555
29. หัวหน้าโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด ชัยภูมิ พ.ศ. 2557-2561
30. หัวหน้าโครงการประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการ พ.ศ. 2554-2558 และแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2555-2557 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2556
31. อาจารย์พิเศษรายวิชาการจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยง และการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
32. ที่ปรึกษาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา
33. วิทยากรในการจัดทำแผนกลยุทธ์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตบางพระ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560 (ระหว่างวันที่ 23-24 มกราคม 2557)
34. วิทยากรในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตบางพระ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560 (ระหว่างวันที่ 20-21 มีนาคม 2557)
35. หัวหน้าโครงการประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการ พ.ศ. 2554-2558 และแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2555-2557 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2557

36. ที่ปรึกษาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาเมือง/ชุมชนเพื่อมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคมคาร์บอนต่ำและแผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ของสำนักงานนโยบายและแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฯลฯ

2. นางภารดี ศิริพลไพบูลย์

ผู้ร่วมวิจัย

ที่อยู่ :

ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เลขที่ 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044224068 โทรสาร 044224050
Email : paradee@sut.ac.th

ประวัติการศึกษา :

ปี 2532 เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประสบการณ์ด้านการทำงาน :

ปี 2557-ปัจจุบัน กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการเครือข่ายพัฒนาระบบงานนโยบายและแผน ชุดที่ 1 (ในที่ประชุมสภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปชมท.))
ปี 2545-ปัจจุบัน หัวหน้างานวางแผน ติดตาม และประเมินผล ส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2536-2544 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2532-2535 เลขานุการปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และผู้อำนวยการงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก

ผลงาน :

1. แผนระยะ 5 ปี : แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)
2. แผนระยะ 5 ปี : แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)
3. แผนระยะ 5 ปี : แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)
4. แผนระยะ 5 ปี : แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)
5. แผนระยะ 10 ปี : แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2540-2549
6. แผนระยะ 10 ปี : แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2550-2559

7. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ระยะ 10 ปี โดยระยะที่ 2 พัฒนาแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base) และได้นำหลักแนวคิดการพัฒนองค์กรอย่างยั่งยืนและสมดุลตามหลัก Balanced Scorecard มาเป็นแนวคิดหลักในการจัดทำแผน และการถ่ายทอด Scorecard ลงสู่หน่วยปฏิบัติแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระยะ 10 ปี (ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2554 และช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2564)
8. แผนปฏิบัติการ 5 ปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งนำแนววิธีการถ่ายทอดตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Log Frame) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผน
9. การประเมินผลความสำเร็จของตัวชี้วัด (KPI) ตามยุทธศาสตร์ของการพัฒนามหาวิทยาลัยแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยใช้ Scorecard Cockpit ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป
10. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (พ.ศ. 2550-2554)
11. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และแผนปฏิบัติการประจำปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-ปัจจุบัน
12. คณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ (ทบวงมหาวิทยาลัย)
13. คณะทำงานวิจัยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เทศบาลตำบลบางพระ จังหวัดชลบุรี
14. การเป็นวิทยากรร่วมในการทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
15. การเป็นวิทยากรร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตร จังหวัดนครราชสีมา
16. วิทยากรร่วมบรรยายการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาช้างหอมมะลิ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดสุรินทร์
17. ผู้แทนมหาวิทยาลัยในการเข้าร่วมเสนอแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา
18. ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/โครงการ บริษัท TOT จำกัด ศูนย์ขอนแก่น
19. คณะกรรมการชุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การประกันคุณภาพการจัดการความรู้ เป็นต้น

3. นางสาวชนิภา วสันต์ศิริกุล

ผู้ร่วมวิจัย

ที่อยู่ :

ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เลขที่ 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044224069 โทรสาร 044224050
Email : chanipa@sut.ac.th

ประวัติการศึกษา :

ปี 2552 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ด้านการทำงาน :

ปี 2555-ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ส่วนแผนงาน มทส.
ปี 2554-2555 เจ้าหน้าที่การตลาด บริษัท คลังปลาซ่า จำกัด

ผลงาน :

1. งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2559
2. งบประมาณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2559

ฯลฯ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี